זכרו תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב

מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

חג השבועות ופרשת נשא

ב' סיון תשע"א

גליון תק"כ

זמני כניסת ויציאת השבת

זמני שבת נשא	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	7:21	8:26	8:56
ירושלים	7:05	8:23	8:59
בארא פארק	8:04	9:23	9:35

גליון מיוגדל

שיחות קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצש"ק נשא תשס"ט - ארה"ב

חלק א'

בפרשת נשא – ענין נשיאת ראש בני קהת גרשון ומררי

בפרשתינו איתא בעבודת הלוים דבני קהת נשאו הארון קודש, השולחן, המנורה מזבח הזהב והנחושת וכל כלי הקודש, בני גרשון נשאו את כלי המשכן וחצר המשכן, ובני מררי נשאו את החיצון ביותר את קרש המשכן.

וצ"ב מדוע לא נשא הגדול מביניהם את הקודש ביותר, הרי גרשון הוא הגדול בין האחים ואח"כ קהת ואח"כ מררי, ואפשר שרימז לנו הקב"ה בזה דמשרה שכינתו על הנמוך ביותר שהוא בחינת ענוה כי הקטן הוא שפל בעיניו.

וגם נתינת התורה היה ע"י משה רבינו ע"ה שהוא היותר קטן וג"כ האיש משה עניו מכל אדם, וגם על הר סיני שנמוך יותר שמרמז על ענוה כמש"כ **(ישעיה נ"ז)** "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח", אך לכאו' קשה מדוע לא ניתן עבודת הקודש למררי שהיה קטן יותר,

ואפשר לומר ע"פ מה שידוע המעשה **ממרן הרה"ק אדמו"ר רבינו משה לעלובער זי"ע** שביקר אצל אחד מצדיקי דורו שהיה עניו ביותר ולא הקפיד על כבודו כלל עד שהתבטל לכל אחד, ולמרן הרה"ק הרבי ר' משה מלעלוב חרה לו מאוד על כך ואמר לצדיק ההוא: הרי הקב"ה אפשר היה לו להעניק התורה בבקעה שמרמז על ענווה יתירה ולמה נתן על הר כלל, אלא דמרומז בזה שיש בחינת ויגבה לבו בדרכי ה'.

אמנם עיקר הענווה הוא בפנימיות הלב וזה צריך שיהא עד קצה האחרון עד א"ס, אך בחיצוניות צריך שיגבה לבו בדרכי ה', כי לצדיק המנהיג את הציבור צריך שיהא לו כח ההנהגה..

כמובא ע"ז בחז"ל **(כתובות קג:)** זרוק מרה בתלמידים שיהא להם מורא רבך, ולכן היו צדיקים שהתנהגו בדרך מלכות אך בפנימיות לבם היה להם שבירות הלב לשברי שברים, ובדרך צחות אי"צ שינצלו כולם את ענוותנותך.

ומשה רבינו ע"ה אשר היה בבחינת עניו על פני כל האדמה, א"כ האיך קורח ועדתו באו **אליו** בטענות ומדוע תתנשאו על קהל ה', וגם איך היה עליו כלל מחלוקת, ותי' ע"ז דמרע"ה התנהג במלכות כי היה מלך על כל ישראל, וכלפי חוץ לא התנהג בשפלות כלל,

ואע"ג דאין לנו השגה כלל בדברים שהיו בדור דעה במדבר אך אנו נלמד ע"פ דרכינו בפשטות להתחזק במורא רבך, באמונה בהשי"ת במשה רע' מהימנא ובכל צדיקי האמת, ולהוסיף בכל התורה והמצוות.

ועפי"ז מבואר דלכן לא עבד מררי את עבודת הקודש הגבוהה, לרמז בזה על הנהגת הצדיקים בדרכי מלכות שלא יטרידום בעבודת השי"ת, והתלמידים יקבלו מורא רבך, ויוכלו לקבל מהצדיקים בכפל כפליים ויושפעו ברוחניות ובגשמיות,

ורק קהת עבד את עבודת הקודש הגדולה, שהוא בחינת ויגבה לבו בדרכי ה', שלא להראות את הענוה הפנימית כלפי חוץ.

ובאופן אחר אפשר לבאר שבא לרמז בזה דלא תלי' עבודת השי"ת בעבודה הגבוהה ביותר כי אין מוקדם ומאוחר בתורה דרחמנא ליבא בעי, ומובא בשם **מרן אדמו"ר קוה"ק הרה"ק רבינו דוד לעלובע"ר זיע"א**, דאי הוה ידע קורח שאפשר לשבת על יד התנור וליחד יחודים ככה"ג בקודש הקדשים לא היה חולק על משה רבינו ואהרון הכהן.

והרה"ק בעל **חידושי הרי"מ** זי"ע אמר על רבו **היהודי הק' מפשיסחא זי"ע**, אשר בעת שעישן הלולק'ע [=כעין סיגריה] ייחד יחודים יותר מכהן הגדול לפני ולפנים.

ובזה בא ללמדינו כי עיקר עבודת השי"ת הוא המסירות נפש הענווה ושפלות רוח, ואהבת השי"ת שבתוך כל דבר שעובד את השי"ת, ומררי שהיה כהן גדול יתכן לו לעבוד את השי"ת במסי"נ ובבחינה יותר גדולה ולא תלי' בעבודה שקיבלו לעשות כי גם בעניינים פשטנים אפשר ליחד יחודים גבוהים מכה"ג בקודש בקודשים.

וללמדנו בא שלא להתייאש אדם ויחשוב אשר במצבו הנוכחי א"א לו לעבוד את הקב"ה בשלימות, כי אין הקב"ה תובע אלא על אותו מצב שנמצא בו עכשיו, ומסתכל על שלימות הלב והעבודה במצב ההוא כי העיקר דרחמנא ליבא בעי. ומצד זה אם עובד כפי כוחותיו ובשלימות השייך לו נחשב לעשות רצונו ולעובדו בלבב שלם.

והנה בתחילת הפרשה כתב על בני קהת לשון 'נשא' את בני קהת, וכן בבני גרשום, וצ"ע אמאי בבני מררי לא כתב לשון 'נשא', ואפשר ע"פ מה שדיברנו לעיל בענין ענווה ושפלות רוח, שהקב"ה אמר למשה רבע"ה על בני קהת וגרשון שינשאם וירוממם ויחנכם לעבודת השי"ת.

אך בני מררי שהוא הקטן ביותר הרגיש בעצמו השפל יותר, וכמו שביאר **כ"ק מרן אדמו"ר מוהרמ"מ זיע"א** דמררי הוא לשון מרירות, כי הצדיקים לבם מר ונשבר בקרבם, והם עומדים בשפלות רוח וענווה יתירה, ועי"ז זוכין לקירבת הקב"ה והשראת השכינה בקל ובמהרה יותר, ולא הוצרך משה רבינו להתעסק עמהם לחנכם כי הם מקורבים ועומדים לאבינו שבשמים.

והצדיקים לבם מר ושבור בקרבם לרסיסים ומלאים בשפלות רוח וענווה, לכן זוכים הם להשראת השכינה ולקירבה יתירה, כדכתיב לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה,

וכ"כ איתא בחז"ל מה מים יורדים למקום נמוך אף התורה כן ולכן ע"י ענווה אפשר להגיע אל התורה"ק ועי"ז יש כביכול השראת השכינה"ק בכל הענינים.

המשך בעמ' ב'

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בהלל ובהודיה לפני שוכן מעונה, הננו לשגר בזה מיטב ברכותינו אל ידידינו וידיד כל בית ישראל איש האשכולות, מרביץ תורה וחסידות לעדרים, האי מרגניתא טבא, נערץ בארץ קודש הילולו בנזר ועטרת, דין ודיש מדבית אבא מרן רבינו אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א ומרנן רבוה"ק הקוה"ט זיע"א מלעלוב, ענף עץ אבו"ת, לבית אבותיו עטרת, כבוד שמו תפארתו, ה"ה

הגה"צ מורינו רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסי בתו תחי'

עב"ג הבחור החתן המופלג בתורה ויראת שמים, בנש"ק הרב **יעקב מרדכי** שליט"א בשעטומ"צ ממצוייני ישיבת טשערנאביל בן הרה"צ רבי **נפתלי צבי הלפרין** שליט"א רב דק"ק טשערנאביל וחתן כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א

יהא רעוזא מן קדם אבוהון דבשמיא. קדם נורא עלילה, הבט משמים ופקוד גפן זאת, זכות אבות יגן עלינו, ושיזכו לראות רוב נחת ושובע שמחות, שהזיווג יעלה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת אבוה"ק בכרם בית ישראל סבא ומשמחת בית צדיקים זז ישפעו השפעות טובות ששון ושמחה וכט"ס ברו"ג, לנו ולכל ישראל אמן.

המברכים נאמנה מקרוב לב

המערכת - קהל חסידי לעלוב

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד דקהילתינו שליט"א

יש לתת טעם אמאי לא נתן לנו הקב"ה חג ויו"ט על יום מתן תורה, כמו שנתן לנו חג לזכר יום יצי"מ וחג לזכר ענני הכבוד או הסוכות שעשה להם, ולמה גרע יום אשר עמדנו לפני ה"א בחורב שאין חג לזכר יום הקדוש הזה, ומה שאנו אומרים בשבועות זמן מתן תורתינו, אין זו סיבת החג אלא שאנו צירפנו לחג שהוא גם זמן מתן תורתינו, אך עיקר החג הזה הוא לאחר ספירת חמישים יום לעומר ולא לזכר מתן תורה. וי"ל עפי"מ דאי מ**הרה"ק מברדיטשוב** זי"ע בקדושת לוי **(פ' בא ד"ה ואמרתם)** על חג הפסח שאנו קורין לה חג פסח והקב"ה קורא לה חג המצות, כי כל אחד משתבח בשני, הקב"ה משתבח בנו שמקיימין מצוות מצות, ולזכר אמונתינו שיצאנו ממצרים בעוגות מצות כי לא חמץ, ואנו משתבחים בהקב"ה שריחם עלינו ופסח על בתי בני ישראל והצילנו. ע"כ. ולפי"ז י"ל ג"כ בחג השבועות שהקב"ה חישב לישראל שקיבלו התורה למעלתם שהואילו לקבל התורה שהאומות לא רצו לקבלה וכאילו עוד מגיע לישראל שכר על קבלתם התורה, ולכן לא עשה הקב"ה חג ע"ז, שהרי ישראל הם שעשו טובה שקיבלו ולא קיבלו טובה, משא"כ אנו מודים ומשבחים להקב"ה שנתן לנו מתנה טובה וקדושה תורתינו הק' ואנו עושין חג על זה, ולכן קראנו לה זמן מתן תורתינו, ולכן אומרים מתן ולא קבלת שמראים אנו שהיא מתנה עבורינו.

❖

בהגדה של פסח אומרים "אילו קרבנו לפני הר סיני" ובתורה כתיב "באו מדבר סיני" ולא כתיב שקרבנו כן הקשה בסה"ק **בית אהרן** עיי"ש, ויש לדקדק עוד שאמר קרבנו להר סיני ובתורה כתיב מדבר,

וי"ל עפי"מ שכ' **בקדושת לוי** שבפסח אסור לאכול חמץ כי חמץ רומז על גאות ורוממות, שצריך להתרחק מזה ורק לאחוז במדת הענווה ולהיות בשפלות, ובשבועות השתי הלחם הי' חמץ דווקא, שבקבה"ת צריך לידע רוממות קדושת ישראל שמתנהגים עפ"י התורה וכל העולמות תלויים בם עכ"ד. ועפי"ז י"ל שבאו מדבר סיני, מדבר מרמז על ענווה ושפלות כמדבר, משיב עצמו כמדבר **(עירובין נד.)** וכשהגיעו לשפלות אז קרבנו להר סיני, הר רומז על רוממות שרוממנו הקב"ה בנתינת התורה, וכמבואר בסה"ק שע"י שפלות עצמו מגיע לרוממות גדלות הבוית"ש, וכן כאן ע"י שפלותינו קרבנו המקום להכיר ברוממות קדושת ישראל והוא מגביה שפלים עדי מרום. **(שבועות תש"ע)**

וי"ל עוד עפ"י מ"ש **בקדושת לוי (פ' בא)** בחג הפסח שישראל קורין חג הפסח והקב"ה קראו בתורה חג המצות שכל אחד משתבח בשני, ישראל בהקב"ה ע"ש שפסח והקב"ה בישראל שמקיימין מצות אכילת מצה, וכן כאן ישראל משתבחים בהקב"ה שהוא קרבנו להר סיני וכל מעלתינו וקדושתינו ממנו ית"ש, והקב"ה משתבח בישראל ומעלה עליהם כאילו באו מעצמם לדרגת הקדושה וכתב באו מדבר סיני, וכמ"ש **בקדושת לוי (פ' בשלח)** עה"פ **עזי וזמרת ק-ה ויהי לי לישועה**, שאע"פ שכל מה שבכוחינו להודות לו ית' ולהמשיך ע"ז הטובות היא הכל מאת השי"ת, אעפ"כ **ויהי לי לישועה**, הקב"ה קורא את הישועה על שמינו. **(תשע"א)**

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

גודל ההשפעה ע"י עשיית צדקה וחסד

בפרק ה' פסוק ט' כתיב "**וכל תרומה לכל קדשי ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיו**", ואח"כ בפסוק י' **ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיו**,

ולכאורה צ"ב באריכות הלשון בתיבות **לו יהיו** בפסוק ט' וגם אח"כ בפסוק י' מה רצה לומר בתיבות ואיש את קדשיו לו יהיו, ועוד קשה על לשון 'איש' והוכפל ג"כ כמה פעמים בפסוקים אלו,

אמנם רש"י ביאר בזה כמה עניינים, אך בתוה"ק אפשר לפרש בהרבה אופנים עד אין סוף, ואפשר דהרי איתא בגמ' (**מנחות נד:**) תרומה אין לו שיעור דחיטה אחת פוטרת את כל הכרי, וכן בביכורים (**ביכורים ג' א'**), הרואה תאנה שבכרה אומר הרי זה ביכורים, וסגי בחדא, אך וודאי, ישראל הרוצים ומשתוקקים לעשות רצונו של מקום, לעשות המצוות בהידור רב, מקיימין ומוסיפין בהרחבה גדולה ומוסיפין כהנה וכהנה על השיעור,

ועפי"ז מבואר **וכל תרומה לכל קדשי בנ"י**, ר"ל כל קדשי בני ישראל שהם בדוגמת תרומה שאין לה שיעור, אשר יקריבו לכהן לו יהיו, כפי אשר תקריב ותוסיף ליתן לכהן בהרחבה, כן יהיו לך בתוספת הרחבה יתירה, ובמידה שאדם מודד מודדין לו.

אמנם אם תרצה לצמצם לתת מעט, כ"כ תקבל יותר מעט, והנותן בעין יפה ובנתינה יפה, יתנו לו מן השמים בעין יפה ובנתינה יפה, וזהו לשון **איש** שהוא בחינת גבורה כמו שאמרו חז"ל (**אבות ד, א**) "איזהו גיבור הכובש את יצרו", בבחינת איש שהוא בעה"ב על עצמו, ומרבה בשיעורין ונותן מתנה יפה,

ומשך הפסוק כי עכשיו אחר שהתגבר על עצמו ונתן בשפע רב כ"כ זכה וקיבל מן השמים הרבה יותר, ובה כלול הרבה דברים שיש להם שיעור כגון בכור, פטר חמור תפדה בשה או חמשה שקלים, חזה ושוק זרוע וכיו"ב שאז יש לו וצריך להעניק לכהן בשיעור גדול ככל אשר יש לך, אל ידע בעיניו על מה שצריך ליתן הרבה מנכסיו, אלא יתגבר ליתן בלא חשבונות ובשמחה ובחביבות,

וע"ז כתב **איש את קדושיו לו יהיו**, שיתגבר על יצרו בבחינת **איש** לתת לכהן את קדשיו כאילו לו יהיו, ר"ל כאילו הוא היה נותן לעצמו בשפע רב ובהרחבה גדולה וכן יתן לכהן.

ואח"כ מבשרו התוה"ק כי אם יתן אל הכהן עם כוח ההתגברות ויעניק לו בחביבות ובשמחה, כמש"כ איש אשר יתן אל הכהן, אז, לו יהיו, כ"כ יושפע לו ביתר שאת הרחבה ונכסים יותר ויותר מאשר הי' לו עד אין סוף, וכן מרומז ברש"י ד"ה לו יהיו-ממון הרבה.

והקב"ה ישפיע עלינו שפע רב ועשירות גדולה בגשמיות וברוחנית לכל כלל ישראל תורה וגדולה במקום אחד, ויחוננו דעת ושכל וירוממנו להתחזק להתאחד כל כלל ישראל בשלום ואחדות, באהבת חברים בפרט ובאהבת ישראל בכלל, להחזיק עצמינו יחד, ובשלום וחסד אחדות ואהבת ישראל באהבת חינם זוכין לכל הברכות והישועות, ושלום הוא מלשון שלימות שהשלום מקרב הגאולה,

ועי"ז נזכה לגאולה השלימה, ונזכה לאהבה באמת, אהבת חינם שלום ואחדות בין כל ישראל, רק לעשות רצון השי"ת באמת.

ובזמן הזה אשר אין לנו תרומה וקדשים לתת אל הכהן אפשר כביכול לתת צדקה בשמחה והתגברות, וככל שמרבין בצדקה וחסד לישראל באהבת השם באהבת ישראל אהבת חינם, הרי הוא כאילו נותן יותר תרומה וקדשים לכהונה ולוויה, וכן נזכה ליתר שפע ועשירות, כמש"כ רש"י כנ"ל בשם חז"ל לו יהיה ממון הרבה.

כי במידה שאדם מודד מודדין לו וכל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים, ונזכה לעסוק בצדקה ובחסד הרבה בחביבות רב ובשמחה, ונשוב בתשובה שלימה באמת ובאהבה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, ונקיים באמת נעשה ונשמע, ונתעלה עוד בתורה לשמה יר"ש ומידות טובות, תורה ועבודה וגמ"ח, בשלימות וברצון, בשמחה תמידית, כי הרי התורה כולה צריך לקיימה עם שמחה, כנאמר עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ואם מחבבין התורה והמצוות זוכים לשמחה, וע"י השמחה זוכין לחביבות התורה והמצוות, ולהתקרב ולאהבת השי"ת.

השי"ת יעזרנו וישמח לבבות הנשברים מעמו ישראל, וישמור בשמירה עליונה לכל כלל ישראל בא"י ובכל מקום שהם, וישפיע עלינו רפואות ובריאות שלימה רפואת הגוף ורפואת הנפש, ישועות ושמחות שלמות בגו"ר, ויחונן אותנו בדעה והשכל יחד עם השפע רב לידע האיך להתנהג עם העשירות ולהשתמש בהם לעבודת השי"ת, שנתקרב לתוה"ק ולאבינו שבשמים, להבין איך לשעבד העיקר לטפל, הגשמית לרוחניות לתוה"ק ולהקב"ה להקריב את העשירות אליו ית"ש,

ואמנם ישראל צריכין פרנסה בשפע הרבה, כיוון שצריכים לטלית נאה ציצית נאה סוכה נאה וכדו' לכל דבר, אם רוצים בכשרות טובה מצטרך עוד ממון לזה.

אך הגוי להבדיל אלף אלפי הבדלות, אין צריך כלל לכסף כי מה שנצרך לו לחיותו, אוכל וכדו' משיג אותו כבר בחצי חינם,

והוצאות ת"ת וכדו' אין לו כלל ומה צריך הוא רק ל'פאבליק סקול' ואם לשתיה ושכרות זה הרי אי"צ להשפיע לו, משא"כ בנ"י להבדיל צריכים לפרנסה גופא יותר כנ"ל,

ואם רוצין להרבות לצדקה וחסד ומצוות הרי צריכין לעוד ממון. אך באופן שלא ישתעבד לממונו, אלא רק שידע להשתמש כהוגן עם כספו, ולזכור תמיד מהו העיקר ומהו הטפל,

ולשעבד הטפל לעיקר ולוותר ולהקריב עשירותו לאבינו שבשמים.

הקב"ה יושיענו בגו"ר ובכל הענינים ויביאנו לגאולה שלימה

ולבנין ביהמ"ק בב"א שוין יעצט אויף א זיסן אופן און אויף אייביג!

מוצש"ק נשא תשס"ט- ארה"ב- חלק ב'

לחג השבועות

שיחת קודש

חלק ב'

גודל חשיבות האחדות ובפרט לקבלה"ת

המכה בפטיש לקבלה"ת הוא ע"י האחדות, כדאיתא בחז"ל עה"פ ויחנו ישראל נגד ההר, עוד אמרו חז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום, כדכתיב ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום, ובפרט בימי הספירה, אשר מתו בו תלמידי רבי עקיבא על אשר לא נהגו כבוד זב"ז, אע"ג שהיו קדושים וטהורים שרפי מעלה למעלה מהשגתינו, עכ"ז עלינו ללמוד מזה לימוד מוסר ע"ד פשטות,שצריך להיזהר מאד באהבת חברים ולכבדם באהבת ישראל בכללות.

וכלי מחזיק הברכה לקבלת התורה והמצוות וכן לכל הישועות בגו"ר הוא רק ע"י השלום והאחדות, **והח"ח** בהקדמת ספרו שמיה"ל כתב דע"י האחדות יבוא הגאולה כי חורבן ביהמ"ק ארע בגלל שנאת חינם, א"כ בשעה אחת שיהא בכל כלל ישראל אהבת חינם ואחדות שלמה, מיד נזכה לגאולה שלמה בקרוב ממש.

וכל המחלוקות, השנאות, הנקימות והנטירות, נובע מקטנות כי ע"י קטנות המוחין חושבין האיך להזיק ולפגוע בחבירו באופן מחודש, לכל צריך לזכור ולהתמיד בשלום ואחדות, להתעלות ולהתרומם מעל קטנויות אלו, ואז רואין מיד שכל הדברים האלו הכל הבל ורעות רוח, ובר שכל ודעת בורח ממחלוקת כבורח מהאש, כי מחלוקת מזיק יותר מכל דבר אחר, ואיתא ברש"י מחז"ל, דבבי"ד של מטה דנין מי"ג שנה, ובבי"ד של מעלה אין דנין אלא מכ' שנים, אך במקום מחלוקת אפי' תינוקות של בית רבן נבלעו באדמה עי"ז רח"ל.

כתיב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, ולכאורה מדוע מפורש כל הפסוק בלשון רבים, דרכיה דרכי, ושוב וכל נתיבותיה, ולמה לא כתיב בקיצור שדרך התורה הוא שלום,

אלא ללמדינו בא שצריך לדייק להתרחק בכל האופנים והדרכים מצל צילו של מחלוקת, כי כל התורה כולה אך ורק בשלום אפי' בנתיבותיה הקטנות.

וכמו שדיברנו דמעט שלום מכריע הוא להרבה שנאה ומחלוקת, ועם שלום זוכין להרבה ישועות ולהתקרב לאבינו שבשמים, כי שלום כלי מחזיק ברכה הוא ובזה נזכה בעזהי"ת לגאולה השלימה בב"א.

ואיתא בשם **הרה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א** ישראל ר"ת יַשׁ שֵׁישים רַבוא אַותיות לַתורה, כלומר דכ"א מישראל הוא נגד אות אחת בתוה"ק, א"כ ע"י שנאה חסר כביכול אצלו כמה אותיות בתורה וא"א לזכות ולהתקשר באמת לתוה"ק, וע"י שלום ואחדות זוכין להתמדת והבנת התוה"ק ולקבל התורה והמצוות כי אז מקושרין לכל אותיות התוה"ק.

על מרן רבינו הבעש"ט הק' זיע"א לרגל ההילולא בחג השבועות

מרן הבעש"ט הק' זיע"א כל הזמן היה חושש ומפחד שלא יפול לנוקבא דתהום רבא בשאול תחתיות. ולהבין נקדים דאיתא בשם **הרה"ק ר' בונים מפשיסחא** זיע"א, דישראל צריכים להשמר ולהזהר מהיצה"ר כאי' אחד עומד עליו עם גרזן ומבקש להוריד ראשו ולהמיתו, ואם אין מרגישין ועומדים בצורת שמירה זו סימן הוא שכבר הצליח להוריד ראשו,

ומרן הבעש"ט הק' הגיע למדרגות נעלות ורמות מאוד, עד שזכה לגילוים אלוקיים גבוהים מאוד, אך עכ"ז הי' חושש לעצמו שלא יפול ח"ו למשהוא גאות ויפול בנוקבא דתהום רבא,

וידוע על **האריז"ל** הק' ויש מביאין זה גם על מרן הבעש"ט הק' אשר לפני פטירתם שננו וחזרו על הפסוק אל תבואני רגל גאווה.

אגב בעת דברנו על הגאות, נדגיש שצריך להשמר שהוא לא יפול לגאות, ולהזהר שחברו יהא בשמחה, ולא כפי שיש נוהגין להקפיד על גאות חברו ושמחת עצמו וד"ל.

וכמו שידוע המעשה **מהרה"ק מצאנז** זי"ע, בעת שהתייסר ביסורים גדולים, וא' מחסידיו אשר הי' בקטנות המוחין ולא הי' בר דעת בשלמות נתן "עצה טובה" לרבו שיקבל את היסורים באהבה, ואמר ע"ז הרה"ק מצאנז שהחסידים שלו מקבלים יסורי רבם באהבה.

ומביאין ממרן הבעש"ט, שאמר שהוא למד למד יראת שמים מהיצה"ר עצמו, כי בשנות צעירותו התמיד והי' דבוק בתוה"ק הרבה, בין בנגלה ובין בנסתר, והי' חסר לו משהו שבמשהו בא' מגילוי התוה"ק, לכן רצה להוריד את שר התורה, וארע טעות אשר ירד היצה"ר עצמו למטה,

הבחין הבעש"ט שרוצה להזיק רח"ל מיד הזכיר שם מפסוק, כוון ששמע היצה"ר כך, פחד ורעד וברח לנפשו,

ומזה אמר מרן הבעש"ט שהוא למד ירא"ש מהיצה"ר איך לפחוד ולרעוד משמו הגדול והנורא, וכל קומה לפניך תשתחווה, נגד שם שמים כל הטומאות שבעולם מתבטלין.

אהבת ישראל

אהבת ישראל שלו הי' עד א"ס באופן שאין שייך לתאר **ומסופר** שראה א' שנישק לבנו יחידו, א"ל מרן הבעש"ט, יאמין לי אשר יותר ממה שהוא אוהב בנו יחידו, אוהב הוא לכל או"א מישראל,

ויש מספרים המעשה בגירסא אחרת מעט, שאמר מרן הבעש"ט לאותו אב על הקב"ה שאוהב לכאו"א מישראל יותר מאשר אותו אב, כי הקב"ה אוהב לרשע הגדול ביותר יותר משני צדיקים שכולם טוב וודאי שוררת ביניהם אהבה גדולה, עכ"ז הקב"ה אוהב לרשע הזה יותר.

המשך בעמ' ג'

הקב"ה מחכה לתשובה של ישראל באופן מופלא

ובכל מצב הקב"ה לא יחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחי', צופה לרשע וחפץ בהצדקו, המלך הטוב ומטיב לטובים ולרעים, עד יום מותו תחכה לו אם ישוב תקבלו, וסבלנותו הוא עד א"ס, באופן נפלא ונורא מאוד.

ובתומר דבורה כתב להתבונן בזה דרך משל לשבר את האוזן כי כלפי הקב"ה אין לנו השגה והבנה כלל וכלל בבוכ"ע מלך אשר ברוב טובו רצה לקרב אחד מעבדיו, אפי' שלא הי' נאמן למלך כ"כ, עכ"ז נתן לו המלך במתנה מקל זהב, אולי יחזור עי"ז למוטב, אך העבד ברוב חוצפתו וטפשותו, הכה במקל עצמו למלך, הלא וודאי שיקחו ממנו המקל זהב ויתחייב ראשו למלך וימיתו אותו,

והנה הקב"ה מחי' לכל הבריאה, והאדם הוא מכונה נפלאה פלאי הבריאה ממש, ואם הקב"ה יוציא חיותו ממנו, מיד הוא מתבטל ועבר מן העולם.

נמצא אשר עם חיות הבוכ"ע גופא, הם עושים מעשיהם המושחתים ורוצחים להכעיס ממש, אז ג"כ הקב"ה משפיע עליהם ומשמר חיותו בהם, ואינו לוקח מהם החיות שלא יוכלו להכעיס ולעשות נגד רצונו, אך עכ"ז השי"ת מאריך אפו ברוב סבלנותו, סובל ומעלים עין מסוררים אולי יבינו דעת ויחזרו בתשובה, ועד יום מותו תחכה לו אם ישוב מיד תקבלו, הצופה לרשע וחפץ בהצדקו, ונותן להם חיות אולי יזכו ויחזרו בתשובה, וכ"א הוא בן יחיד ויש לו מקום אצל הבורא ית"ש, ויוכל לפעול כל טוב, רק צריך דעת והשכל להתחנן ולבקש סליחה על מעשינו, וממילא יושפע עלינו מטובו הגדול, ירחם המרחם וישמור המרחם עועכ"י.

צער השכינה מצרות ישראל

כ"א עסוק הוא בענייניו בצערו ובמשבריו הפרטיים, ואין שם לב לצער השכינה, אך אמרו חז"ל כשמגיע צער לאדם שכינה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי (**סנהדרין מו.**), וודאי אם אדם חוטא כביכול מגיע צער

שיחת קודש - חלק ב'

*

המשך מעמ' ב'

בלתי מושג לשכינה"ק כי כביכול מרחיקים השכינה בעוונותינו.

והקב"ה נותן בעוה"ז עונשים להזכירנו לחזור בתשובה שלימה, אמנם יש בזה בחינות עד א"ס, כי לפעמים נותן יסורים בעוה"ז שיתכפר לו כאן, ולא בעוה"ב, כמובא **ברמב"ם** ושאר סה"ק ששבעים שנה של ייסורי איוב בעוה"ז אינו משתווה לרגע אחד של ייסורי הגיהנם, והגיהנום הוא מהעונשים הקלים שם וצריך זכי' להגיע לגיהנום, ובג"י יחזרו בתשובה שלימה ולא ידעו משום צער וגיהנום, ויזכו כולם לגן עדן, כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב, רק אומות העולם, הם המה להם יגיע כל הצרות והגיהנום.

ואם יש צער לישראל בעוה"ז הרי השכינה מצטערת עמו כדכתיב "עמו אנכי בצרה", ושכינה מצטערת עם כל א' מישראל, והקב"ה בצער גדול יותר כביכול כי לבנ"י נותן צרות בבחינת מספר קטן כדי שישובו בתשובה שלימה, ולעצמו נותן יותר ויותר וכביכול סובל הוא מכל הצדדים גם מעוונותינו חטאינו ופשעינו וג"כ מהיסורים שנותן לכפר עלינו, וא"כ הוא חוצפה גדולה לבעט ביסורין, כי הוא עצמו מצטער לטובתינו.

אמנם להתפלל ולבקש רחמים ומתנת חינם ודאי אפשר לפעול הכל לטובה כדכתיב ה' הצילה נפשי, הושיעני אלוקים כי באו מים עד נפש, הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל, נפשי שפכי כמים לבך נוכח פני ה',

מדה טובה מרובה אם בנ"י שמחין הקב"ה ודאי שמח עמהם כי עמו אנכי, וממילא ישפיע עלינו ברכה ושפע רב טוב בגו"ר, וכביכול הקב"ה, יש לו מזה נחת רוח ושמחה גדולה, וירחם וישפיע עלינו כל טוב, ועי"ז יהי' לו יותר שמחה הגדולה ששייך כי עמו אנכי.

ידוע על **מרן הבעש"ט הק' זיע"א** בשנות הסתרתו שימש כעוזר למלמד, ויתכן שאח"כ הי' מלמד לבד ג"כ לתשב"ר, ומספרים שבעת לימודו עם הנערים הי' מחנכם ומזכם מאוד, בהצנע לכת עד שזכרו מעמד מתן תורה בהר סיני,

ופ"א שאל אותם אם זוכרין מעמד הר סיני, ענו לו כולם, הן, חוץ מאחד מהם, ואח"כ יצא לתרבות רעה, בעת שהוליכם לביהכנ"ס בשעת התפילה, היה מביאם דרך שדות ויערות בהצנע לכת, שר וזימר עם הנערים שירות ותשבחות לבוכ"ע בדבקות גדולה, והמשיך והשפיע משירת הלווים בביהמ"ק,

אך היצה"ר המסטין לא סבל זה, והלביש עצמו כחיה רעה, ונכנס ובא בין הילדים, ופחדו וברחו ממנו, עד שלזמן קצר נתפרדה החבילה,

מרן הבעש"ט עצמו ידע כי זה מעשה היצר, והרי הוא קיבל מאביו לא לפחד כלל משום נברא רק מהקב"ה לבדו, הלך והרגיע את הנערים ואבותיהם,

בדברים היוצאים מן הלב אשר נכנסים אל הלב, והשפיע עליהם להתאסף יחד שוב, ולקח מקל גדול בידו, וכשהגיעה החיה הרעה, הכהו בחוזקה, עד שברח לו ולא חזר עוד, אח"כ שוב חזר וחנכם בזמירות ותשבחות לבוכ"ע.

מרן הבעש"ט הק' מתבודד היה בין ההרים ומערות כל ימות השבוע, רק לשבת קודש נהג לחזור לביתו, ואשתו הרבנית הצדקנית הכינה לו כל שבוע את מנת לחמו אשר לקח עמו בהתבודדותו,

פ"א כשלקח הסל עם הלחם חש כי הוא כבד, הסתכל וראה ששכח לאכול בשבוע הקודם, ואמרו ע"ז צדיקים שבאופן זה מותר להתענות ששוכחין לאכול.

זכות מרן הבעש"ט הק' וכל הצדיקים יגן עלינו ובעדינו אויף אזיסן אופן און אויף אייבג שנשמע ונתבשר בשו"ט, עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה.

*

הנה בשבת זו חג השבועות מרגלא בפומי' דהרה"ק **הבית אהרון מקארלין** זי"ע (**שבשבוע זה חל ג"כ יום היא"צ דילי'**) בדרך צחות: שבת אחר יו"ט הוא נאך יו"ט שפירושו דעדיין הוא יו"ט ונשאר בו מרישומו של יו"ט.

ויתיצבו בתחתית ההר (שמות י"ט)

אמר ר' אבדימי בר חייא בר חסא מלמד שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית ואמר להם וכו' (**שבת פ"ח.**), ובתוס' שם ד"ה כפה כתבו וז"ל:

ואע"פ שכבר הקדימו נעשה לנשמע, שמא יהיו חוזרים כשיראו האש הגדולה שיצאה נשמתן ע"כ, ובמ**דרש תנחומא (פר' נח)** מיישב בזה דלא סתרי אהדדי, דעל תורה שבכתב הקדימו נעשה לנשמע והכפיה היתה על תורה שבעל פה, ויש לומר בזה עוד, עפ"ד הגמ' (**ברכות לג:**) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ואמנם כי כן הוא שצריך האדם לעמול על זה בעצמו אבל בכל זאת אלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו, כדאי' בגמ' (**קידושין ל:**), ובזה יש לבאר ענין הכפיית הר, דהשי"ת רצה להורות להם, שאע"פ שהם עמלו בעצמם ובאתערותתא שלהם אמרו נעשה ונשמע, בכל זאת מבלי שיכפה עליהם את ההר לא היו מקבלים את התורה, דהגם שכבר הקדימו נעשה לנשמע זה הי' רק משום דהשי"ת עוזרם.

עוד יבואר, עפ"י אמרם ז"ל (**שבת פח:**) שמשה רבינו ע"ה ענה למלאכים שאמרו להשי"ת תנה עודך על השמים, כלום יצה"ר יש ביניכם וכו', ומבואר בזה דמי שאין לו יצה"ר אין לו שייכות לקבלת התורה, ולפי זה תקשי דהלא כשעמדו בני ישראל בהר סיני פסקה זוהמתן, כדאי' (**שבת קמו**), ובטל מהם יצה"ר, ואיך שייכים הם לקבלת התורה, ולכן כפה עליהם הקב"ה את ההר, פי' דהר רומז ליצה"ר כמבואר בגמ' (**סוכה נב.**) צדיקים נדמה להם כהר, והיינו שהכניס בהם קצת יצה"ר בכדי שיוכשרו בזה לקבה"ת דלא ניתנה תורה למלאכי השרת, ובזה יבואר מ"ש בגמ' (שבת שם) דהדר קבלוה מאהבה בימי אחשורוש, כי אז היה להם יצה"ר והיו שייכים בענין קבלת התורה.

משולחן גבוה

דברי אלוקים חיים ואמרות קודש דנפקי מפום מרנן רבותינו הקדושים מלעלוב זיע"א לחג השבועות

או יבואר באופן אחר, דהנה איתא **בכתבי האריז"ל** שבליל התקדש חג הפסח כשיצאו בנ"י ממצרים (**וכן בכל שנה ושנה**) ניתנו לבנ"י מדרגות גבוהות באתערותא דלעילא בבחי' הכתוב ופסחתי עליכם בכדי לגואלם ממצרים, ואח"כ לקחו מהם זאת הבחינה, וניתן להם מ"ט ימי הספירה שיתעלו ויתקנו את עצמם ויגיעו למדרגה ההיא דליל פסח ביגיעת עצמם ובאתערותא דלתתא, אבל ידוע הוא שבלי מסירות נפש אי אפשר להגיע לשום מדרגה, ולכן כפה עליהם הקב"ה את ההר בכדי שיגיע להם ענין מסי"נ להשי"ת.

או יאמר עוד, דהנה כשבנ"י אמרו והקדימו נעשה לנשמע הי' לכל אחד כוונות אחרות כל חד לפום מה דמשער בליבי' ולפום דרגא דילי', והקב"ה רצה שבעת קבלת התורה יהיו קולם כאחד שוים, לכן כפה עליהם את ההר ויהיה קבה"ת מתוך הכפיה ואונס, ועל ידי זה נעשו כולם שוים. (**אמרי קודש ממרן רביה"ק מוהרמ"מ זיע"א**)

*

העמל והיגיעה ביום חג השבועות צריך להיות בכמות ובאיכות של שבעה ימים, כי בשאר הרגלים יש שבעה ימים, ובחג השבועות יש רק יום אחד שהוא שקול כשבעה. (**הנ"ל**)

*

בחג השבועות צריך לעמול הרבה ביום אחד עבודה של שבעה ימים, כי סוכות ופסח הם ז' ימים ושבועות רק יום אחד [בא"י]. (**כ"ק מרן אדמו"ר מוהרמ"מ הקוה"ט זיע"א**)

*

איתא במדרש (**עה"פ ה' איש מלחמה**) בים נדמה להם כאיש גיבור בחור מלחמה, ובסיני נדמה להם כזקן מלא רחמים.

יש לבאר הענין בזה כי בעת מתן תורה כאשר כל העולם חל מפני הדר גאונו ית', ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצוות, וכמ"ש ויחרד כל העם אשר במחנה וגו' ויראה העם וינועו ויעמדו מרחוק, לכן עודדם השי"ת וחיזק את רוחם לבל יפלו ח"ו, ונראה אליהם כזקן מלא רחמים,

להורות נתן בזה שהא-ל מלא רחמים ורחמיו על כל מעשיו, סובל וצופה לרשע וחפץ בהצדקו ולרחמיו אין שעור ועד אין חקר, ואם תאמר אם כן למה כפה עליהם הר כגיגית ואמר להם אם לא פה תהא וכו' שזהו בבחי' דין, י"ל על פי מעשה שהיה אצל הרה"ק ב' **הבית אהרן מקארלין** זי"ע אשר ציוה לשני אברכים ללמוד בספר הקדוש **ראשית חכמה** שער היראה (**בעניני שכר ועונש**) ולאחר ג' חדשים חזרו אליו, האחד היו פניו כבושות בקרקע מרוב אימה ופחד, והשני לא נתפעל כל כך ממה שלמד בספר ראשית חכמה, ויהי כאשר נכנס הראשון אצל הבית אהרן חיזקו ועודדו ואמר לו אל תשכח כי חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, מצינו בגמ' (**שבת פט:**) דאמר יצחק אבינו ע"ה להקב"ה פלגא עלי ופלגא עלך וכו', ויצא החסיד שמח וטוב לב. ברם השני כשנכנס אצל רבו הב"א אמר לו, ידוע תדע כי כל מה שראית כתוב בר"ח אין כל זה אלא כהתחלה לכל הפורענות והעונשין בבית דין של מעלה, ותיכף נתלבש בחיל ורעדה מאימת הדין ע"כ,

ובזה ניחא דבעינן לתרתי כפיית ההר וזקן מלא רחמים לכל חד כפום דרגא דיליה ודו"ק. (**כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א**)

פנינים לשבועות
שנתקבלו מקוראינו היקרים

לחג השבועות

הנה כבר נדברנו למעלה מגודל מעלת וחשיבות חג השבועות זמן מתן תורתינו מקרא קודש, אשר מעלתו וחשיבותו עולה למעלה יותר מכל החגים והמועדים אחרים, וכבר הבאנו על זה כמה ראיות ברורות ומקורות נאמנות המראין לדעת על דבר זה. והנני כעת להוסיף עליהן עוד ראי' נוספת בענין זה. דהנה מצינו בגמרא (**מסכת פסחים דף ו' ע"א**) שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם לפסח ל' יום וכו', הרי מוכח מזה שאף לצורך חג הפסח שהוא זכר ליציאת מצרים סגי' בהכנה דרבה של שלושים יום לפניו בלבד, מה שאינו כן לגבי חג השבועות, שהתורה הקדושה הצריך לו הכנה יותר גדולה של מ"ט ימים, ככתוב (**ויקרא כ"ג ט"ו**) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תהיינה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום וכו', הרי שלצורך הכנת החג השבועות צריכים לחמישים יום, ולא סגיא בהכנה של שלושים יום בלבד, והבן.

והנני בעזהשי"ת להוסיף עוד כמה טעמים ונימוקים אודות גודל מעלת ויתרון של חג השבועות על יתר המועדים וימים טובים, אשר ראיתי וגם מצאתי בספה"ק עד שידי יד כהה היתה מגעת, ואין מוקדם ומאוחר בתורה, וזה החלי:

א) בספר **סדר היום**, בסדר לחג השבועות, בין יתר הדברים כתוב שם בזה"ל: בחג השבועות ראוי שישמח בו האדם שמחה יתירה, מפני שהוא יום שנתנה בו תורה לישראל, והכל מודים בקדושתו הגדול מקדושת שאר הימים טובים וכו'.

ב) בספר **אהבת שלום להרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב** זי"ע נאמר, שכל הדברים נכלל לו בשביעיות, והשביעיות הן קודש. כגון בימים, השביעי הוא קודש, שהוא שבת קודש. וכן בשבועות, כי יום שאחר ז' שבועות של הספירה, הוא מקודש לחג השבועות. וכן בשנים, כי שנה השביעית מקודשת לשמיטה. וכן השמיטות, כי אחר ז' שמיטות מקודשת השנה ליובל, והן כולן רזא דאחד וכו'.

ג) בס' **שובע שמחות** על הפסוק וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' וכו' כתב, דאפשר לרמז מ'נחה ח'דשה ל'ה', ראשי תיבות **מה"ל**, על שם שהחתן וכלה ביום חופתם מוחלין להן עוונותיהם (**ירושלמי ביכורים ג', ג'**), ובחג השבועות בקבלת התורה אנחנו דומין לכלה, ונמחלין עוונותינו, ונהי' כבריי' חדשה, וזהו מנחה חדשה לה', ע"כ. ובס' **ברכת אברהם להגה"ק רבי אברהם דוד מבוטשאטש** זי"ע הוסיף ע"ז וכתב, שמאחר שלחתן ולכלה מוחלין את העוונות בכל ימי השבע ברכות, אפשר שכן הוא גם לגבי חג השבועות, דמאחר שיש להם תשלומים כל ימי השבעה, ע"כ מסוגלים גם שבעה ימים האלה למחילת העוונות ולכפרת פשע.

ד) בסידור **בית יעקב עמדין**, בסדר יום א' של שבועות נאמר: מצות שמחת יו"ט הק' הזה גדלה מאוד, ורבה הוא על כל שמחת הימים הקדושים, מר בריה דרבינא כולא שתא יתיב בתעניתא, בר מעצרתא כו', ומפרשים גדולי הפוסקים, שאפילו תענית חלום לא היה מתענה בו, ור"י עבדי לי' עגלא תילתא, אמר, אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא וכו'.

ה) בס' **תפארת שלמה** כתוב, שגדלה מעלת חג השבועות על יתר המועדים אשר בו מגיע לכל השלימות מכל תרי"ג מצות, **משל** למה הדבר דומה, עפ"י הנראה מחכמי הרופאים, שיצוה לבשל לחולאים רוטב מכל מיני בשר, אשר עולה לסך עצום, ומחמת כח השמנונית מכל מיני בשר, עולה לתרופה, לחזק כוחות כל הגוף. כן נוכל להבין גודל מעלת יום הזה, זמן מתן תורתינו, כי בכל המועדים שיש בהם מצות פרטיות, מצה ולולב וכדו' אנו מברכין על כל מצוה ומצוה ברכה הראוי לה "על נטילת לולב" או "על אכילת מצה" וכדו', וזמנו של מצוה זו, איננו בזמנו של זו, וכל דבר בעתו מה טוב (**משלי ט"ו ג'**), לא כן בחג הזה בקבלת התורה, הנה נכללים בו כל התרי"ג מצות ביחד, טועמי' חיים זכו, ולא תחסר כל בה.

ו) ובס' **טור ברקת** סימן תצ"ד כתב טעם שנקרא חג זה, חג השבועות, אשר במשמעותו שבועה, זהו כי נשבע הקב"ה שלא ימיר אותנו, ואנחנו נשבענו לו, שאין ממירים אותו ח"ו.

ז) **ובשלה"ק** כתב, חייב אדם לשמוח בזה החג ביותר, כי הוא יום שזכינו בו לכתר תורה וכו' מכל מקום גילוי ברעדה כתיב, והשמחה אשר שמח תהיה שמחה רוחנית, והודות והלל להש"ת שנתן לנו התורה, מתעורר מאוד בלבו להתקדש ולתקן מעשיו, ולהיות מוכתר בכתר תורה, לקיים והגית בו יומם ולילה, כי היום הקדוש הזה הוא יומא דדינא.

ח) וכתב **בהיכל הברכה** פרשת בשלח דף צ"ד, דמי שזוכה גם בזמן הזה לזכך עצמו שיהי' כולו טוב, בלתי אחיזת הרע כלל, כמו שזכו אליה רבים וכן שלמים, מרן **האר"י והרח"ו והר"ר אלעזר אזקרי**, ואחריהם בעל **אור החיים** מרן חיים בן עטר, ואחריו קדושת **מרן הריב"ש** טוב עם תלמידיו, וזכו לשמוע מעמד הר סיני קול גדול ולא יסף, מתרגמינן ולא פסק, קולות וברקים וקול שופר משמיע אנכי ד' אלקיך מפי עוטה אורה וכו', עכ"ל **הרה"ק מהרי"א מקאמארנא** זי"ע שם.

ט) ובס' **מאור ושמש** פרשת בחוקותי כתב, שמצינו דגם חג השבועות נקראת ראש השנה, כמו שאיתא (**ראש השנה ט"ו ע"א**) ובעצרת נידונין על פירות האילן וכו', וימי הספירה היא עת לעשות תשובה, ולתקן מה שעיוות. ואם בני ישראל עושין תשובה שלימה בימי הספירה, הקב"ה מוחל להם עוונותיהם, ומהפך להם מדת הדין למדת הרחמים, ותכלה השנה וקללותיה, ובחג השבועות שהוא ראש השנה, תחל השנה וברכותיה, עכת"ד של הספה"ק מאור ושמש, עיי"ש.

עד כאן מצאתי טעמים ורמזים לדבר מספה"ק, למה חג השבועות זמן מתן תורתינו הקדושה, היא היותר חשובה וגדולה מכל חגים והימים טובים.

*

שמעתי מפי אמי מורתי הרבנית הצדיקת שתליט"א, שיחה נאה אשר שמעה וקבלה מפי נשים צדקניות וזקנות, שנים לפני החורבן, אשר מרגלא בפומיהון היה לומר, כי חג השבועות זמן מתן תורתינו הוא חג היותר יפה מכל החגים והמועדים של ישראל, והן לפי דעתן נתנו טעם לדבר ואמרו, כי זהו מחמת שבחג הפסח אין יכולין לאכול את כל מה שרוצים לאכול, כי מאכלי חמץ, אף בתערובות חמץ, אסור באכילה. ובחג הסוכות, אף גם שיכולין לאכול את כל מה שרוצים לאכול, אמנם אין יכולין לאכול בכל מקום, כי אסור לאכול חוץ לסוכה. מה שאינו כן בחג השבועות, כי אז יכולין לאכול הכל, ובכל מקום, על כן חג השבועות הוא החג היותר יפה מכל החגים, כן הגידו ואמרו הנשים הזקנים אשר בדורות שעברו.

והנה כלאחר יד היה מקום לבטל את דבריהן ולומר, כי מה לנו בדברות הנשים הזקנות ובשיחותיהן, אמנם מאחר שכתב רבינו **הרשב"א** ז"ל בתשובותיו סי' ט', דמה שהנשים זקנות עושות, הוי מנהג וכו', על כן הנני לקיים את דברי החכם מכל אדם שלמה המלך ע"ה (**במשלי א', ח'**) ואל תטוש תורת אמך וגו', ולהציג איזה מקורות וטעמים לפתגם הזה, המראות לדעת כי אכן חג השבועות הוא חג היותר יפה מכל החגים והמועדים אשר נתן הקדוש ברוך הוא לישראל, וזה החלי בס"ד:

א) בשו"ת **חתם סופר** חאו"ח סי' קמ"ה כתב, דמיו"ט שבועות יש הוכחה, כי לעתיד לבא לימות המשיח, יחזיקו ג"כ ביו"ט שני של גליות, ולחיבת הקודש הנני להעתיק בזה את לשון קדשו שם, וזה"ל: וממילא תבנא לדינא, דיפה הורה פר"מ הגנ"י שלא לכתוב גט ביו"ט ב' דשבועות, וחלילה לזלזל ביו"ט ב', אך אמת כתבתי **במ"א**, דיום טוב ב' דשבועות היא תמוה, דמעולם לא עשאוהו מספק, כמ"ש **רמב"ם** פ"ג מקה"ח הל' י"ב ע"ש,

ובשלמא היכי דמגיעי' שלוחי ניסן עושי' ב' ימים גזירה משום שלוחי תשרי, אבל בשבועות שהוא לעולם נ' יום מיו"ט ב' של פסח, ועד אז כבר נתפרסם בכל העולם קביעים ניסן, וא"כ גם אבותינו לא עשו מספק, וצ"ל משום גזירה אטו פסח וסוכות, וא"כ ממילא חמור טפי, כיון דלא מחמת ס' נתקבל כמו ביו"ט של ר"ה, שאם באו עדים מחצות ואילך, לא נתקבלו, ומ"מ גמרו היום בקדוש ולא מחמת ס', ומש"ה חמיר טפי, וה"נ דכוותי', ואפשר משום דבעי חיזוק טפי, רמז לנו מרע"ה בשבועות דוקא, כמ"ש **מג"א** רסי' תצ"ד בשם **רמ"ע מפאנו**, וע"ש בפנים. ובחי' אגדה כתבתי שלא יו"ט ב' של גלויות רמז בשעת חדות מתן תורה וחירו' מאו"ה, אלא יו"ט ב' של גאולה בב"א, דלש"ס פ"ק דגיטין, דכל הנסין שבים הגדול עד אוקיינוס, שייכים לא"י, והוא עד מצר רמון ספרד, ואם ידורו שם על האיים האלו ישראלים שם לא אפשר להודיע לא על ידי משואות, ולא ע"י שלוחים, כי רחוקים זה מזה, וע"כ צריכים לעשות ב' ימים טובים של גאולה וכו עכל"ק.

ב) איתא **במג"א שו"ע או"ח** סי' תצ"ד, ע"ד מה דאמרינן שהוסיף משה יום אחד מדעתו, ומביא שם את דברי הס' עשרה מאמרות שכתב, דבא לרמוז לנו יו"ט שני של גליות, ואפשר דהיינו דקאמר שהוסיף משה יום אחד מדעתו, עכתדה"ק. הרי לך למדין אנו מזה, שמחג השבועות יש התחלה לחגיגת ב' ימים טובים של גליות אשר אנו חוגגים ועושים בזמן הזה, ולא משאר יו"ט.

היו"ל מהנ"ל יתרון חג השבועות על יתר החגים והמועדים, אשר ממנו יתד וגם פינה לשני ימים טובים של גליות,

ושלעתיד לבא ב"ב, ואשר על כן יפה אמרו הנשים הזקנות שהיום טוב של חג השבועות, הוא חג היותר יפה מכל החגים ומועדים.

ג) והנה אם אני לעצמי מה אני,

ולענ"ד הייתי נותן טעם ונימוק ליתרון חשיבותו של חג השבועות, יתר על שאר החגים והמועדים, כי בשאר החגים והמועדים, כמו בחג הפסח ובחג הסוכות, יש גם ד' ימי חול המועד, אשר בהם בני ישראל הולכים לטייל ולסבב במקומות שונות הנקרא אצלנו "חול המועד האלטן", ומבלין ומבטלין את השעה בשטותים והבלים שונים ומשונים, אשר אין רוח החכמים נוחה מהם, כי הרבה פעמים יכולים לבא לידי מכשולות ר"ל, אחד בשוגג ואחד במזיד, ומי יגדור בעד פרצה זאת, ועליהם מתכוונים דברי **הירושלמי** (**מו"ק פ"ב ה"ג**) ומובא **בכל בו** (**סוף הל' חוה"מ**) אמר ר' אבא בר ממל, אילו הי' מי שיומנה עמי, התרתי שיהו עושין מלאכה בחולו של מועד, כלום אסרו לעשות מלאכה בחולו של מועד, אלא כדי שיהו אוכלין ושותין ויגעין בתורה, ואינון אוכלין ושותין ופוחזין וכו', ע"כ דברי הירושלמי. ומה שאין כן בחג השבועות, שאין בו ד' ימי חולו של מועד, ועל כן אין מבלין ופוחזין בו, רק ששים ושמחים בשמחת מתן תורה, ועושין אותו חציו לד' וחציו לכם, וכמאמר חכז"ל (**פסחים דף ס"ח ע"ב**), על כן אין יום טוב יפה כמוהו.

נכתב מאת אלכסנדר אליעזר בן ברכה קנאפפלער

=========

בחודש השלישי לצאת בנ"י מארמ"צ כו' ביום הזה באו מדבר סיני, וברש"י ביום הזה לא היה צריך לכתוב אלא ביום ההוא וכו' אלא להקיש מה ביאתן למדבר סיני בתשובה אף נסיעתן מרפידים בתשובה וכו'.

ולכאו' צ"ב אם כשנסעו מרפידים כבר עשו תשובה למה הוצרכו לתשובה כשבאו מיד אחר"ז לסיני, ובפשטות משום שזה הכנה למ"ת כמ"ש בספה"ק **נועם אלימלך**:

לשוב בתשובה קודם הלימוד לכן עשו שם תשובה כדי לשוב לפני הלימוד, ועוי"ל לפימש"כ אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו התורה דיינו כי בסיני ראו מראות אלוקים וראו שהוא ית' יחידי ואין עוד מלבדו, לכן כשבאו לסיני וראו הנ"ל עשו שוב תשובה כי אז הבינו יותר גדולת ה' ומבינים יותר הפחיתות שלא עשו רצונו, ע"כ שבו כדי להורות לדורות שהכנה למתן תורה היא ע"י תשובת המשקל לקבל עליהם התחדשות בתוה"ק,

ולכן ביום הזה באו מדבר סיני בבחי' יהיו בעיניך כחדשים שזה התשובה על רפיון ידיים. ולכן אף כאן היה בר"ח כי חודש בחי' התחדשות והוא זמן הכרה לכל תולדותם והוה כתינוק שנולד וכגר שנתגייר, ולכן הוקש ר"ח סיון לר"ח ניסן שכל התחדשות ע"י תוה"ק.

לכן ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד כי אהבת ואחדות ישראל מהני להתמדת התורה

כדאי' מהה"ק **ר"נ מברסלב** זי"ע, ולכן יובן פירש"י שלכן עשו ישראל שוב תשובה, נגד ההר היצה"ר,

והעצה מכאן הוא להמשיך הלאה ולא להעצר מאי דהוה הוה ומאן ואילך חושבנא כדכ' **ועתה** לשון תשובה **אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה.**

ופי' ע"ז מרן קוה"ק מוהר"ד מלעלוב זיע"א מילת סגולה כנקודת סגול שכמה שתהפכה תישאר כצורתה כך ישראל לעולם במעלה ואע"פ שחטא ישראל הוא.

נכתב מאת ה.מ.ה.ג

בגו צדיקיא

המשך מעמ' ז'

לכל אלה הבאים להתגייר - כבר העמיד אותי על הקשיים הכרוכים בקיום מצוות ה' ועל הסכנה הנשקפת לי מצד שלטונות ארץ מולדתי, ובייחוד מבני משפחתי, שלא ישלימו שאחד מבני משפחות האצולה יימנה עם אנשי הדת המושפלת והנרדפת,

אולם הוא הגיע להכרעה סופית ולא ישוב הימנה. לשם כך הגיע לעיר זו שבה אין יד האינקביזיציה מגעת, כדי שכאן יוכל לקבל עליו את מלוא החובות והזכויות של היהודים, כלומר חובות בעולם הזה וזכויות אם יהיה ראוי לכך בעולם הבא.

ביהודי הזקן מפאריס, כך גם רבה של העיר אמשטרדם, לא יכול היה שלא להתרגש לשמע הדברים היוצאים מלבם, ואף הוא הכיר בו שכוונתו רצויה ומחשבתו טהורה, ולאחר שבועות אחדים שבהם למד את מצוות היהדות, נימול בנו היחיד של הרוזן פוטוצקי, יורש תואר האצולה ונקרא שמו בישראל אברהם בן אברהם.

מאמשטרדם ועד העיירה איליה בליטא

גר הצדק אברהם בן אברהם התייעץ עם הרב על הדרכים שזרע אברהם יצחק ויעקב מתקדשים בהם לעלות ולהתעלות במעלות הטהרה והקדושה, והלה סיפר לו על בני העלייה בעיירות פולין וליטא הפורשים מהבלי העולם הזה ומקדישים את חייהם לתורה, ואף הוא יעץ לו לגר הצדק הצעיר לקיים בעצמו "הוי גולה למקום תורה", ולקבוע מקום לימודו לתקופה מסוימת באחד מבתי המדרשות בעיירות אלו, כדי לקבל מושג על חיי תורה ויהדות. הלה קיבל את הדברים בפשטוש, ותוך שבועות אחדים יצא אברהם בן אברהם מאמשטרדם לוילנה, התיישב באחד מבתי המדרש ה"קלויזים", אשר בה, תוך ניתוק מלא מכל הבלי העולם הזה. את כלכלתו השיג במקום לימודו, והנשים הצדקניות, המספקות את מזונותיהם של הפרושים בבתי המדרשות, צירפו את הצעיר הבלונדיני, שהצטרף מקרוב לחובשי בית המדרש, לאוכלי לחמם הקבועים. מאז הגיע לאמשטרדם ניתק פוטוצקי את קשר המכתבים עם בני משפחתו לשעבר.

"**הריני** כקטן שנולד" - היה אומר, אולם אביו, האציל לבית פוטוצקי, לא היה מוכן להשלים עם זאת, ושיגר שליחים מיוחדים לעיר המלוכה פאריס, על מנת לברר להיכן נעלם בנו היחיד. משנודע לאציל פוטוצקי שבנו היחיד עזב את הכנסייה הקתולית וקבל את האמונה היהודית, בערה בו חמתו ההוא החליט להתפנות מכל עסקיו ולהקדיש את כל זמנו, על מנת לגלות עקבות בנו האבוד ולהחזירו לחיק משפחתו, והכנסייה הקתולית הציעה אף היא את שירותה להצלת "הנשמה התועה". בשעה שרשת שליחי הכנסייה נפרשה על פני כל אירופה על מנת לגלות את עקבותיו של פוטוצקי הצעיר, ישב הלה בבית המדרש בוילנה, כאחד הפרושים, ושקד על משנתו יומם ולילה. בשבועות הקרובים גונב לאוזני ראשי קהילת וילנה על החיפושים הנמרצים הנערכים אחריו, ולאחר שנתברר כי סכנה צפויה לו אם ימשיך להתגורר בוילנה, מקום מושב השלטונות המחוזיים, הוחלט להעבירו לאיליה, עיירה קטנה לא הרחק מוילנה. בעיירה קטנה זו לא היו "קלויזים" של פרושים כמו בוילנה, אולם בבית המדרש הישן של העירה קבעו להם "עשרה בטלנים" מקום לימודם, והצעיר המתמיד, אברהם בן אברהם פוטוצקי, הצטרף אליהם כאחד הפרושים מעיירות אחרות שגלו למקום תורה.

יד השלטונות לא הגיעה עד לעיירה הקטנה, אולם נמצאו מתושבי העיירה ששמעו על צעיר ממשפחת האצולה, הנמנית על שליטי המדינה שהצטרף לדת האמת, תוך הקרבת עתידו הכלכלי על מזבח הכרתו העמוקה, והמשטרה מחפשת אחריו, ומהם שידעו כי הצעיר שהשלטונות מחפשים אותו, שרוי בבית המדרש של העיירה.

כך ישב הצעיר חדשים אחדים בבית המדרש של איליה ונתעלה במעלות התורה האמונה.

באחד הימים הוכיח את אחד הנערים הפוחזים בבית המדרש, ואביו של הנער, שראה את עצמו נפגע מדברי התוכחה, הלך והלשין בפני המשטרה, על מקום הימצאו של בן הגראף הצעיר פוטוצקי. השלטונית הנוכריים, שלא חדלו מחיפושיהם אחר הצעיר הנעלם, קיבלו בשמחה דברי ההלשנה. גדוד שלם של זאנדרמים שהגיעו מעיר הפלך, הקיפו את בית המדרש הישן באיליה, והצעיר נותק ביד אכזרית מלימודו, והועבר לבית הכלא בוילנה.

שבועות אחדים של עינויים גופניים ונפשיים עברו עליו בבית הכלא.

בפגישתו עם אביו הודיע הגראף הצעיר, כי הוא מעריך ומוקיר את נכונות הוריו לסייע לקידומו הכלכלי אולם, מכיוון שהגיע להכרה שדת ישראל היא דת האמת, אין בדעתו לסגת מהכרתו זו, והוא נכון לכל התוצאות הכרוכות בכך. לאחר השיחות הממושכות בינו ובין הוריו ויתר בני משפחתו שלא נשאו פרי, הועבר הצעיר התקיף באמונתו לטיפולם של ראשי האמונה הקתולית, בראשונה הפעילו אף הם מיטב מאמציהם לשכנע את הצעיר הנמרץ לחזור לדת אבותיו, אולם הצעיר בעל ההכרה עמד כצור איתן על דעתו.

מאמצי השכנוע והשידולים שלא נשאו פרי, פינו את מקומם לעינויים אכזריים בידי שליחיה האנקביזיטוריים של הכנסייה הקתולית, והצעיר פוטוצקי נשא את סבלו בגבורה ולא גילה נכונות כל שהיא לחזור בו, עד שהועמד לפני בית דין אינקביזיטורי של הכנסייה ונדון למיתה. אב בית הדין שהוציא את גזי דינו, אף קבע את המועד שבו יועלה על המוקד במעמד פומבי, בכיכר המרכזית של העיר וילנה, אולם הצעיר האמיץ התכונן בשקט לקראת גזר דינו.

שלוחי הכנסייה לא חדלו להתעלל בו, ובתקופת הביניים עד היום שנקבע להוצאתו להורג, הוסיפו לשדל אותו על מנת להחזירו למוטב. באחד הימים פנו אליו בלעג:

"**כאן**, בעולם הזה נוקמים אנו בך מענים אותך ושורפים אותך באש, לעומת זה שם בעולם העליון, תתנקם אתה בנו, והם הוסיפו לדבריהם את לעגם הציני.

ר' אברהם בן אברהם לא איבד את שלוותו, ובנימה רגועה פנה למעניו הצמאים לדם: "אספר לכם מקורות חיי בימי ילדותי.

משחק הייתי באחוזתו של אבי עם ילדי האיכרים, ולאחר שעות ממושכות של משחק בחמר עלה בידי להכין דמויות נאות של חיילים שהצבתים בשורה בתוך הגן. ילדי האיכרים שלא הבינו את מלאכתי, פרצו את גדר הגן, ובמגפיהם הגסים רמסו את כולם ופוררום לעפר. משגיליתי את החורבן רצתי אל אבי, ובדמעות בעיני סיפרתי לו על "אסוני" בתוספת דרישה נמרצת להעניש קשה את המחבלים שרמסו את מלאכת ידי לתפארה. אבי התעלם מדברי.

לא זו בלבד שלא מלא בקשתי, אלא שהוכיח אותי באומרי כי היות ואני מחונך ומלומד יותר מילדי האיכרים, אסור לי לדרוש עונש עבורם".

"**באותה** שעה הרהרתי בלבי - הוסיף לספר באזני מעניו - אמנם כעת הנני חדל אונים, ואילו לכשאגדל אנקום בעצמי במחבלי מעשי ידי".

כסבורים אתם - הוסיף - משגדלתי עלתה אי פעם במחשבתי להינקם בהם, וכי מה עשו לי אז. ילדים נבערים מדעת שברו דמויות של חמר וזאת הבינותי יפה כאשר גדלתי.

"**אף** כאן, רבותי - חזר ופנה אל מעניו - אם סבורים אתם שבעולם האמת תהא דעתי נתונה להינקם בכם, על ששרפתם את גופי וחרכתם את עצמותי, שאינם אלא חמר ועפר, טועים אתם. כאשר אעבור לעולם ההוא לעולם שכולו טוב, תהא דעתי נתונה -לעניינים נעלים יותר. עניינים שאינם בתחום השגתכם כלל". לשמע הדברים שוכנעו שצעיר זה נעלה לחלוטין מעסקי העולם הזה, ואין הסיכוי הקלוש ביותר שהוא ייענה להצעות אלו, והם המשיכו- בהכנות להריגתו.

בעוד שהרוזן פוטוצקי כבש רחמיו והיה נכון לעלות את בנו לגרדום, ובלבד שבנו לא ימנה על בני הדת היהודית השנואה עליו, נכמרו רחמיה של אמו, והיא פנתה בבקשת חנינה אל האפיפיור, הוא ראשה העולמי של הכנסייה הקתולית ברומא. **אולם** החנינה מרומא איחרה לבוא ובינתיים החלו שליחי האינקביזיציה להתקין את המדורה שבה יועלה הצעיר הכופר לגרדום.

הצעיר האמיץ שהתבונן לגזר דינו בז למעניו על הדיוטא התחתונה שהם הגיעו אליה, אך לא נטר להם איבה, וכך לא שפע שנאה לאותו מלשין שגילה את מקומו לשלטונות הנוכריים והביאו לידי כך. "יתר על כן - היה אומר - בבואי לפני כסא הכבוד, לא אניח ולא אשקוט, עד אשר יעלה בידי להביא אותו לחיי העולם הבא, שהרי הוא שזיכני באושר גדול שכזה להישרף על קדוש השם". השמועות על עמדתו האיתנה של הצעיר האמיץ בפני מעניו, חדרו אל מעבר לכתליו העבים של בית הכלא, עד שהגיעה לבית מדרשו של הגה"ק רבי אליהו, הוא **הגר"א מוילנא**. הגר"א הק', שהתרגש למשמע מסירותו של גר הצדק, הביע נכונות להפעיל את כוחו האלוקי, להשתמש בשמות הקודש על פי סודות הקבלה ולהציל את פוטוצקי מידי מעניו, אולם כשנמסרו הדברים לפוטוצקי דחה את ההצעה, "כל ימי הייתי מתפלל מתי תגיע מצווה זו של קידוש השם לידי, ואין ברצוני לוותר עליה, תמורת הצלת הגוף לשנות חלדי עלי אדמות". דממת מוות שרדה אותו יום, יום שני של חג השבועות, היום המיועד להוצאתו להורג. ראשי הקהילה הזהירו את תושבי וילנה לא לצאת מפתח ביתם, מחשש פרעות השכנים על התנהגות הגר הצעיר שהתייחס ללעג ובקלס לאמונתם הנוצרית. כל אחד מתושביה היהודיים של וילנה התפלל ביחידות, ובתי הכנסת היו שוממים מבלי באי מועד. עם אור הבוקר הוצא גר הצדק אברהם בן אברהם מכלאו, כשהוא כבול בכבלי ברזל וצלב עץ קשור על צווארו. בדרכו לכיכר המרכזית של העיר, שם הוכנה המדורה להעלותו באש. בדממת המוות ששררה ברחובות העיר נשמע קול צעדיהם של שלוחי האינקביזיציה שליוו את קורבנם בדרכו האחרונה.

תוך סידור העצים על המדורה הוסיפו ראשי הכנסייה בניסיונותיהם לשדל את הצעיר שראה את המוות לנגד עיניו, אולם באותה שעה כבר לא שמע מה שהם מקשקשים באוזניו נפשו כבר היה מעבר מזה. בגאון צעד אל המדורה וקריאה אדירה של "שמע ישראל" הדהדה באזני אלפי הנכרים, שהופתעו לראות את הצעיר האמיץ קופץ בגבורה לתוך הלהבות. אבריו וגידיו של גר הצדק ר' אברהם בן אברהם אשר מעפר לוקחו חזרו והיו לעפר ואפר, ונפשו הטהורה עלתה למקום מחצבתה, להסתופף בצל כנפי השכינה.

הצוררים רצו לנקום בו גם לאחר מותו והורו לפזר את אפרו לרוח, שלא יבוא לקבורה ולא יישאר לו זכר, אולם אחד מתושבי וילנה סיכן את נפשו, כדי להביא את שרידי גופו של הקדוש למנוחות עולמים. הלה, יהודי פשוט היה, **ר' אליעזר שישקס**, שלא הייתה לו "חתימת זקן", לבש בגדי נכרים שלא יכירוהו, ויחד עם המון הכפריים שהגיעו לכיכר, התקרב עד אחד התליינים ושיחד אותו, לתת לו משארית האפר, כדי להביאו לקבר ישראל והלה נענה לו. באין רואים מסר לידו קומץ של אפר וכן אצבע אחת משרידי גופתו של גר הצדק, ולמחרת היום הובאו שרידי גופתי של הקדוש למנוחות עולמים בבית העלמין בוילנה.

במקום שנטמן בו האפר הקדוש, צמח וגדל עץ ענף שהתפשט כלפי מעלה, ושלח צמרת רבת ענפים השמיימה, ועל ענפי העץ היו מראים את החלקים המתאימים לרגליו, גופו, ידיו וראשו של הקדוש. אף אהל של ברזל הוקם על מקום הקבר, ועד השואה נמנה קברו של גר הצדק בין המקומות שיהודי וילנה היו נוהרים אליו, ומזכירים את זכרו בקדושה ובאהבה.

מאה שנה לאחר מכן, כאשר אחד מסופרי אנגליה ביקר בוילנה, סיפרו לו התושבים הנכרים, על צעיר ממשפחת אצולה נכרית, שסבל עינויים קשים ומרים ועמד על דעתו. כאשר מעניו היו מתגרים בו "עשה עמנו מה שביכולתך, ואנחנו נעשה עמך מה שביכולתנו".

הוא לא התווכח אתם מחוץ להערה קצרה: "אני שמח כי את הרעה אתם עושים לגופי, אשר הוא שאול מן האדמה, אך לא תוכלו לעשות רעה לנפשי אשר מחצבתה מתחת כסא הכבוד". כאמור לא נטר הצעיר האמיץ איבה למלשיניו ולמעניו, אך הקב"ה משלם לאיש רע כגמולו.

כל זרעו וזרע זרעו של אותו מלשין, שהתגורר בעיירה איליה נולדו בעלי-מום, וכל תושבי העיירה הצביעו עליהם לדיראון עולם,

ואילו שמו של גר הצדק נחרת באותיות של זהב בדברי ימי ישראל.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרקי חינוך

המשך מעמ' אחרון

ממדרשים שונים וספרים קדושים עד שתהא שלהבת עולה מעצמה.

א'- ז' סיון

יום א'- הגיעו להר סיני וחנו סביב הר סיני:

כאן המקום לציין מדברי **האור החיים** הק': "אכן זה יגיד עוצם חשק נתינת התורה לישראל, כי לגודל חשקו ברוך הוא בהם **(כמה מחייב הוא כשהקב"ה חושק בנו)** לא רצה להביאם ולהתעכב זמן ארוך בלא חתונה בבית חתנות כו' עיי"ש ותרוה נחת, וכן להזכיר ענין ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד. ידוע אמרת **כ"ק אדמו"ר מויז'ניץ** שליט"א: מתי יכול להיות "כאיש אחד"- אחדות, כשבלב יש את האחד יחיד ומיוחד, יהודי שהוא בקרבת אלוקים סביבו יש אחדות. שזהו אחד התנאים לקבל"ת תורה "אחדות".

*

יום ב'- עלה משה פעם ראשונה להר סיני. והקב"ה אמר לו באריכות אתם ראיתם וכו' עי' בחומש. והייתם לי סגולה מכל העמים וכו' וכל התחלות קשות ואם תקבלו עליכם תהיו לי ממלכת כהנים ועם קדוש, באותו יום מסר משה רבינו דברי ה' לעם וענו על כל אשר דבר ה' נעשה:

כשמלמדים זאת לתלמידים, זה הזמן להתעכב איזה אהבה גילה הקב"ה לבניו וכל שנה ושנה מתחדש אהבתו הגדולה של ה' לבניו אהוביו, והא לך מלשון קדשו האור החיים הק': מהמוסר כי ההדיוטות והקלים הם המשתדלים להתקרב לגדולים ונכבדים מהם ואעפ"כ אני הבאתי אתכם אלי. ע"כ. כמה זה מחייב! ידוע שצדיקים בימים אלו חזרו ושיננו האור החיים הק' בפרשה כהכנה רבה ועם זה יהודי חייב לחיות כל הזמן באהבה נוראה יחד.

*

יום ג'- עלה משה רבינו בשנית ומסר לה' תשובת העם וה' אמר לו שלמחרת יום רביעי השי"ת יבוא רק אליו בעב הענן לדבר רק אתו ולמסור לו את התורה וכו' משה רבינו מסר זאת לעם והם ענו לו רצוננו לראות את מלכנו ולקבל ממנו את התורה כי אינו דומה השומע מפי הרב לשומע מפי התלמיד:

כאן אפשר להאריך כוונת השי"ת שאמר "הנני בא אליך בעב הענן בעבור ושמעו העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם", ואומר **האור החיים** הק' שמלבד תכלית זה שישמע העם המצוה מפי הבורא יש בזה חיזוק האמונה בליבם. עוד יש תועלת שיאמינו במשה לעולם בשאר מצוות כשיצווה אותם על פי ה'. עכל"ק. רואים מכאן כמה חשוב ויקר בעיני ה' ענין ויאמינו בה' ובמשה עבדו שזה מיסודות האידישקייט אשרי הקטנים נשמעים לגדולים והוא אחד מעיקרי ההכנה לקבה"ת.

*

יום ד'- משה רבינו מסר דברי העם לה' וה' א"ל א"כ "לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם" והיו נכונים ליום השלישי, וה' ירד בעצמו לתת את התורה ומצוות הגבלה ופירושה:

ימים אלו הם שלושת ימי הגבלה, והספה"ק מלאים על מהות וגודל ימים אלו בספה"ק **צמח צדיק** כתב שזה כמו ד' ימים בין יום כיפור לסוכות כמו ארבעה ימי ביקור של קרבן פסח. **בשער המלך** כותב אם היינו מקדשין עצמינו באלו ימים בתשובה ותפילה היינו נענים בוודאי. **בשפת אמת** כתב: על כן נראה כי באמת היום למחר הם זמנים אלו שיורד בהם קדושה וכל שנה ושנה להכנה לתורה ומאמר השי"ת הוא היום לדורות.

הרה"ק רבי צבי מרימנוב זיע"א היה אומר שבמדבר סיני היהודים חזרו בימים אלו והאר עינינו בתורתך- אבל כהיום עובר ההכנה הוא ללימוד התורה- ולכן מרבים ביתר שאת בלימוד התורה.

*

יום ה'- מה שמבואר בסוף פרשת משפטים. י"ב מזבחות ודם הזבחים באגנות, וזריקת חצי מהם על העם וחצי על המזבחות, ונקראים דמים אלה דם הברית עיין שם כל הפרטים.

*

יום ו'- מתן תורה:

מעמד הר סיני היא אחד משבע **זכויות** שאדם מחוייב לזכור אותו אבל בשביל להלהיב התשב"ר כדאי ונכון לבאר ממדרשים מעמד הר סיני של קול השופר עם ויתייצבו תחת ההר שקיבלו על עצמם לקיים גם תורה שבע"פ, כל העולם כולו הזדעזע עד שהושיט ה' ידו ונרגע, כל המתים חיו ולפני עשרת הדברות הים לא זע, ציפור לא ציייץ שור לא געה כל החיות שקטו, השמש לא שקעה- הבריות לא דיברו [כי התנאים לקבל התורה, שבשעת הלימוד לא מדברים, ועושים תענית דיבור] והעולם התמלא בבשמים וריחות עריבים.

מרגלא בפומיה **דהאדמו"ר מויז'ניץ** שליט"א: אמר ריש לקיש מאי דכתיב ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי **(בראשית א, לא)** ה' יתירא למה לי מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית, אם ישראל מקבלים התורה, אתם מתקיימים, ואם לאו, אני מחזיר את העולם לתוהו ובוהו **(שבת פח.)**: אפ"ל שהתנאי הוא דבר שבמציאות, כי בלי עסק התורה העולם הוא ממילא תוהו ובוהו, הבל וריק, אין בו ממש. אם ח"ו לא לומדים התורה אז נמצאים בתוהו ובוהו, ה' ירחם. התורה ניתנה בחמישי שישי שביעי בסיון **(עי' צל"ח פסחים סח)**, ה' ו' ז' בגימט' ח"י, לרמז דהתוה"ק נקנית רק בחיות שמחה והתלהבות. ע"כ

ונסיים מדברי **השל"ה הק'** על חג שבועות: שזה יום הדין על השנה שעברה כמה תורה למד ועל השנה הבעל"ט כמה תורה ילמד, מעיקרי הדברים שהתלמידים הילדים ינשמו שזהו זמן של מתן תורה, ועי"ז הדברים יעשו רושם ע"י דברים היוצאים מהלב נכנסים ללב, ובס"ד נזכה להארות גדולות ולקבה"ת בשמחה אמן. ומשה רבינו הוסיף יום אחד מדעתו.

*

יום ז'- אסרו חג : היה שקט מוחלט שכמוהו לא היה מיום בריאת העולם.

ילדים יקרים למרות שניסינו להכין עצמינו לחג השבועות אבל עלינו לדעת הכל מתנת חינם מהבורא יתברך השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני", והנה לכאורה, היה מעמד הר סיני מרעיש כ"כ, מחנות מלאכים ירדו, שבעת הרקיעים נפתחו לפניהם, היו רואים את הנשמע, ובכל דיבור יצאה נשמתם ומלאכי השרת תמכום, גילויים כאלו נאדרים בקודש, בהכרח שייחרטו בנשמות ויביאו להתפעלות עצומה, ורואים אנו שאין זה כך. הם הוצרכו לשלושת ימי הכנה. כי בלא הכנה ולא יום ויומיים, עד ש'הוסיף משה יום מדעתו' להרבותה, לא ייחרט המאורע ולא תורגש כל התעוררות.

ורק אז הבין הרבי ר"נ מרופשיץ מדוע קיבלו החוזה בקרירות, ומדוע לא התעורר דיו בקבלה"ת, משום שלא היה בדעתו לנסוע, ולא הכין עצמו ימים רבים קודם כהרגלו, והיה חסר את ימי ההכנה הראויים ונחסרו לו הכלים לקלוט את שפעת הרשמים. ע"כ. סיפור נפלא הוא המסביר למה אין לחג השבועות זמן לימי החודש, אלא חל הוא בסיום ימי הספירה וקרוי על שמם: "חג השבועות", ויכול לחול ב- ה' או ב- ז' בסיון, כאשר קידשו החודשים ע"פ הראיה, כי אין התעוררות מ"ת אלא כדרגת ההכנה אליה. ע"כ.

בספה"ק "עבודת ישראל" (שבועות) להמגיד הק' מקוזניץ זיע"א יש הדרכה מפורשת כיצד לנהוג בימים אלו ועלינו מוטל חוב קדוש להנחיל זאת לילדינו והא לשון קדשו: "ביום הזה באו מדבר סיני" **(שמות יט, א)** ופירש"י לא היה צריך לכתוב ביום הזה, אלא שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם. נראה לרמוז בדברי קדשו, כי באמת בכל שנה ושנה כל ימי עולם נתגלה הדבר ההוא שהיה בימים ההם, וגם בחודש הזה, כיון שקרבו לפני הר סיני, נתגלה גם כן שיוכלו לקרב את עצמם להקב"ה ולקבל התורה ולקרב עצמן לפני הר סיני, סיני", מלשון שנאה שישנא לכל דבר רע, ולזה צריך כל אדם כשבא ראש חודש סיון עד חג השבועות, לקרות באותו עסק התורה, ולהמשיך לו זה הקדושה שנתגלה ביום זה, וזהו שפירש רש"י שיהיו ד"ת חדשים עליך כאילו היום נתנם, דהיינו שבאמת נתגלה כל דבר בעתו". עכל"ק. עיי"ש ההמשך.

ובאמת יש מחנכים שכל יום עושים סדר בימים אלו ללמד בפרשת יתרו מפרק י"ט פסוק א' לפי סדר הדברים דלהלן והקריאה מעורר הזמן להתעורר שימים אלו נזכרים ונעשים ומצטטים בפניהם שמו, וזל"ק ה"**ישמח ישראל**" זיע"א:

"**דברי** המדרש חזית **(א' ס' נ"ו ובפרקי דר"א פ' מ"ה)** שהיו ישראל ישנים בליל קבלת התורה וערבה להם שנתם והוצרך משה לעוררם ולהוציאם בע"כ,

ודברי המדרש יפלא כי הדור דעה אחרי כל הראיות והשגות לא היו יכולים להתאפק משינה, ונודע שה**קדושת לוי** לא הי' ישן בליל א' של סוכות כי הי' יושב ומצפה בכליון עינים שיאיר אור השחר לקיים מצוות נטילת ארבע מינים, אך תיבת בע"כ הוא הפירוש שלא מדעתו, כאשר ישראל הכינו א"ע בששה שבועות הספירה ומה גם אחר ר"ח שקרבו לפני הר סיני, ויחדו לבם לאחד, והי' יכול לעלות על דעת איזה מישראל שהכין עצמו לקבלת התורה, לזאת הראה להם הקב"ה שכל עבודת האדם והכנתו הוא אין, ובלעדי עזרתו אין עזרה, וישנו וערבה להם שנתם ונתבטל כל הכנתם,

וזה ויוצא משה את העם בע"כ, שלא מדעתם והכנתם רק קבלו התורה חנם בלי שום הכנה שלהם, למען יראו וידעו כי רק מתנת חינם הוא,

ותכלית ההכנה הוא שנדע מך ערכינו ושפלותינו,

וכמאמר הגאוה"ק מביאלע זצללה"ה זי"ע אפר כירה מוכן הוא שעיקר הכנה הוא שעיקר הכנה הוא שידע שהיא עפר ואפר, ובכח ידיעה הזאת נזכה מחר אי"ה ליעול בהיכלא דמלכא לקבל התורה מחדש באמת ובלב טהור אמן". עכל"ק

===

א גוט שבת און א פרייליכע יו"ט.

בגו צדיקיא

גר הצדק הקדוש רבי אברהם בן אברהם פוטוצקי הי"ד מוילנא זי"ע
יומא דהילולא ז' סיון (תק"ט)

בחג השבועות, חג מתן תורה, היה נוהג הגה"ק בעל "**חפץ חיים**" לתאר בפני תלמידיו את מעמד הר-סיני, כאשר הקב"ה חזר על כל אומה ולשון והציע להם את התורה, והם לא קבלוה. עד שבא אצל ישראל עם סגולתו, והם הקדימו נעשה לנשמע.

בשעתו, סירבו אומות העולם לקבל את התורה - הוסיף ה"חפץ חיים" לספר באזני שומעי דברו - אולם בכל דור ודור נמצאים יחידי סגולה מקרב אומות העולם, הפורשים משמם ומצטרפים לעם סגולה, כגון רות המואביה, שזכתה ויצא הימנה דוד המלך, שריוהו להקב"ה בשירות ותשבחות. מעניין לעניין עסק בפרשת מסירות נפש של ישראל לבוראם, וכדי להדגיש עד היכן מסירות נפש מגעת סיפר את פרשת גר הצדק ר' **אברהם בן אברהם, הוא הגראף פוטוצקי**, שמסר את נפשו על קדוש השם, ויום הזיכרון חל ביום הזה, יום השני של חג השבועות.

נשמתו של פוטוצקי - הוסיף - הייתה נכונה כבר אז, במעמד הר סיני, בשעה שהקדוש ברוך הוא חזר עם תורתו על כל האומות, לקבל עליה עול מלכות שמים, וברבות הימים זכה בעל נשמה זו להימנות בחייו עם בני עם סגולה, ונשמתו צרורה בצל כנפי השכינה, ולא זו בלבד אלא שהוא משמש כדוגמה וכסמל למקדשי השם לדורות.

*

היה זה בראשית המאה השישית לאלף השישי, בשנת תק"ט. בנו של אחד מאצילי פולין הרוזן פוטוצקי, "בן חכם ונבון, יקר ונכבד בעיני אביו, ויודע כל מדע" נשלח לפאריס ללמוד שם בבית המדרש הגבוה למדעים (אוניברסיטה) ולהשתלם בידיעות החכמה.

פוטוצקי הצעיר, שהיה נוהג לשוח בעיר ולהתהלך בה, כדי להתענג על שכיות החמדה ורוב עושרה, נקלע באחד הימים לבית מרזח, ובגלל עייפותו נכנס אליו וביקש כוסית יי"ש להפיג עייפותו.

בעל בית המרזח, יהודי זקן, נענה לצעיר שנכנס והגיש לו את הכוסית כבקשתו, ומיד חזר ללימודו, שכן ידע הזקן לנצל כל רגע פנוי ללימוד תורה, וכאשר ניתן לו היה לומד תורה עם בנו הקטן, שישב בחדר השני, כשהוא שקוד על תלמודו. קולות הלימוד היו מוזרים בעיני הצעיר, ומתוך סקרנות החליט לשאול את הזקן על לימודו ומגמתו. הוא ניגש אליו, הסתכל בספר הפתוח לפניו ולא הבין דבר. האותיות היו מוזרות בעיניו, ומימיו לא ראה כמותן. הזקן, שהבחין בפנייתו הרצינית, נענה לו וסיפר באוזניו כי הספר אשר בידו הוא מספרי היהודים השומרים על תורת משה.

אף קרא לפניו פרשיות אחדות מספר התנ"ך, והסביר אותן כיד ה' הטובה עליו. דבריו של הזקן שהסביר בטוב טעם ודעת על תורת ישראל, שנמסרה לו למשה בהר סיני, מידי הקדוש ברוך הוא, מצאו נתיבות ללבב הצעיר. השיחה נמשכה שעה ארוכה, ועם פרידתו ביקש הצעיר את הסכמתו של הזקן להוועד אתו מזמן לזמן לשיחות רעיוניות כגון אלו.

מעתה נהג דרך קבע להיכנס אל הזקן ולשוחח אתו על התורה ומצוותיה, על עמדתה של היהדות לגבי בעלות האדם והעולם, ובייחוד על המבדיל בין ישראל והעמים, תוך התעניינות בולטת ואף אוהדת להשקפה היהודית. בעקבות שיחותיו אלו החל הצעיר להסתכל בעין בוחנת על התופעות שהיה נתקל בהם. משהו זע בהכרתו, עד שהחל לערער בנכונותה של הדת הנוצרית, שאבותיו היו אדוקים בה. ערב אחד הגיע פוטוצקי לביתו, ותוך כדי שיחה הכיר הזקן במהלך מחשבתו של הצעיר הנוצרי, על פקפוקיו באמונת אבותיו, שכן תוך הדברים שאל אם ניתן לו לנוצרי לפרוש מן הכנסייה הקתולית, להתגייר ולקבל את הדת היהודית.

הזקן נרתע קימעא לשמע הדברים. פוטוצקי לא העיז אמנם להועלות על שפתיו, כי הוא מתכוון לעצמו, אך הזקן הבין יפה כי הלה גילה טפח ויותר ממצפוני לבו. שעה ארוכה ישבו השנים ללא אומר ודברים. הזקן לא העלה על דעתו כי לדבריו תהיה השפעה כה מרובה על הצעיר. עד כדי נכונות לצעד כה נועז. ייתכן שלא הייתי צריך להיענות לו - הרהר בלבו - אך מתוך הערכה לכנותו, המשיך בשיחה עם פוטוצקי על המניעים שהניעו אותו להחלטה כה נועזת.

משנוכח לדעת שהלה מתכוון ברצינות למוצא פיו, ראה מחובתו להסביר לו שקשה להיות יהודי, ולעומת החיים החופשיים לפני הנוצרים, הרי היהודי נתון למשמעת של מצוות עשה ומצוות לא תעשה, כל צעד הוא חייב לכוון לפי ההלכה, ולעתים קרובות חייב האדם לוותר על רצונו מפני רצון אביו שבשמים.

רבות חשבתי - השיב פוטוצקי - ולאחר שהגעתי לידי הכרה שאלוקי ישראל, בורא העולם, יחיד הוא בעולמו ואין בלתו, מנוי וגמור עמי לקבל על עצמי את עולו, לשמור ולקיים את כל מצוותיו וחוקותיו.

לשמע הדברים הנרגשים, שיצאו מלבו הסוער של הצעיר, לא יכול היה הזקן לדחות אותו, וככל זאת הוסיף לתאר בפניו את הקשיים שהיהודים נתונים בהם ואת סבלם מידי השכנים הצוררים אותם, אך למרות ההדגשה המרובה על הסכנה שהוא מעמיד את עצמו בפניהם, היה פוטוצקי איתן בהחלטתו.

בסיכום שיחתם הסביר לו הזקן כי במדינה זו, צרפת, חזקה היא ידם של הכמרים הקתוליים, ואין הרשות נתונה לו לאדם לפרוש מאמונתו הנוצרית. כל גילוי של כפירה בנצרות גורר אחריו עונשים כבדים, רק באמשטרדם, שם אין יד שליחי הכנסייה תקיפה כל כך, יכול הנוצרי לעזוב את אמונתו, מבלי להיענש על ידי האינקביזיציה, אולם - חזר והדגיש: "אינני מוכן להשפיע על החלטתך.

אני את שלי עשיתי, הצגתי לפניך את תורת משה כמו שהיא, ואתה את הטוב בעיניך עשה". "החלטתי נחושה כאשר אמרתי" - עמד פוטוצקי על דעתו.

הסטודנטים באוניברסיטה של פאריס, חבריו של פוטוצקי, שהבחינו במערכה הפנימית המתחוללת בלבו, ניסו לבדר אותו, לשתף אותו במשחקיהם ובשעשועיהם, אולם הוא לא נענה להם. ושעות ארוכות היה מתבודד עם עצמו.

כל יום עובר נתברר לו יותר ויותר שאין בה בנצרות כל ערך מוסרי, והוא התקרב לקראת ההכרעה הגורלית, לפרוש מן הכנסייה הנוצרית ולקבל עליו את הדת היהודית.

לפני ההכרעה הסופית החליט פוטוצקי לצאת לדומא, מקום מושבו של האפיפיור, מנהיגה של הכנסייה הקתולית בעולם, לעמוד על עקרונות היסוד של הנצרות ושם יברר את פקפוקיו עם ראשי הכנסייה.

לא ארכו ימי שהותו של פוטוצקי ברומא, ותוך ימים ספורים חזר לפריס ובלבו אכזבה מוחלטת מהליכות ראשי הכנסייה הקתולית, עד כדי החלטה סופית לא לחכות יותר, לפרוש מן הכנסייה קתולית ולקבל את דת משה, ומיד החל בתכנון צעדיו הקרובים, לעזוב את פריז ולצאת למקום בו יוכל לעבוד את ה' כרצונו. הצעיר שמר על החלטתו הנועזת בסוד כמוס, שכן בני משפחתו היו מפעילים את מלוא השפעתם, כדי למנוע אותו מצעד זה, אך הוא לא יכול לעזוב את פאריס, מבלי להיפרד מאותו זקן שהאיר עיניו באור תורת ה', הימנו שמע לראשונה על היהדות, ודבריו הכנים והנרגשים הסעירו את לבו.

הזקן, שהיה נרגש ביותר לשמע הדברים, בירך אותו על מאמציו לחפש את האמונה הטהורה בהדגישו כי בראשונה לא רצה להשפיע עליו אך משהגיע בעצמו לידי החלטה, הוא רואה זכות לעצמו שקירב אותו לתורת אמת. לאחר שפיטר אותו לביתו, נכנס לחדרו וכתב מכתב לרבה של אמשטרדם, בו הוא מספר על הכרתו באקראי עם הצעיר, על שיחתם הראשונה ועל ההתפתחות הנוספת ביחסיהם ההדדיים, והוא מסיים את מכתבו בציון הכרתו וכוונתו רצויה, ויש לסייע בידו. תוך יום יומיים חזר פוטוצקי לקבל הימנו את מכתב ההמלצה, נפרד הימנו ועזב את צרפת בדרכו לאמשטרדם.

הופעתו של הצעיר הרציני, שמראה פניו העיד על מוצאו הנוצרי, בגטו היהודי באמשטרדם ובייחוד שאלתו לכתבתו של הרב עוררו סקרנות, אך הצעיר התעלם ממבטיהם הסקרניים של עוברי הרחוב, והמשיך את דרכו לבית הרב.

בהגיעם לבית הרב הסתכל לצדדין ובהיסוס כל שהוא דפק על הדלת. לשאלת אחד מבני הבית שהכניס אותו פנימה הודיע פוטוצקי כי הגיע מפאריס וברצונו לשוחח עם הרב, ואף הביא בידו מכתב המלצה, שנכתב ע"י אחד ממכיריו בפאריס. הצעיר הוזמן להיכנס לחדר הרב ולהסב לשולחנו.

הרב נטל לידו את המכתב שהופנה אליו, הציץ חליפות במכתב אשר בידו ובצעיר אשר לפניו, כשהוא שומע בהתעניינות מרובה את הסיפור על פגישתו עם אותו זקן, שהאיר את עיניו בהסבריו על ייחודה של האמונה היהודית. בסיום דבריו הודיע פוטוצקי, בקול נרגש אך בהחלטיות,

על ההחלטה אשר הגיע אליה, לאחר שיקול דעת והתבוננות רעיונית ממושכת.

"**אין** לי כל מטרה אחרת אלא להידבק באלוקי אברהם יצחק ויעקב, לאחר שהכרתי את בורא העולם" - חזר והדגיש פוטוצקי באוזניו של הרב, והוסיף לספר לו על הבירורים הרעיוניים היסודיים, שהתנהלו בינו ובין הזקן היהודי בפאריס, וכן עם ראשי הכנסייה הקתולית ברומא, עד שהגיע להכרה מוחלטת שמשה אמת ותורתו אמת.

ידידי הזקן מפאריס - קידם פוטוצקי את דברי הזהירות המקובלים

המשך בעמ' ה'

הילולא דצדיקיא

יום שב"ק ב' סיון
- רבי ישראל ב"ר ברוך הגר ב' אהבת ישראל מוז'ניץ (**תרצ"ו**)
- רבי חיים אלעזר ב"ר צבי שפירא ממונקאטש ב' מנחת אלעזר (**תרצ"ז**)

יום א' ג' סיון
- רבי יעקב שמשון ב"ר יצחק משפיטיווקה (**תקס"א**)
- נעקה"ש רבי ישראל צבי ב"ר יהוסף מקוסון ב' אור מלא (**תש"ד**)

יום ב' ד' סיון
- רבי מנשה יהושע פאדווה מו"ץ דק"ק מודינא ב"ר יהודב מצליח (תקכ"ז)
- רבי ישעי' נפתלי מדינוב ב"ר דוד - הנותן אמרי שפר (תרכ"ה)

יום ג' ה' סיון
- נעקה"ש האחים הק' רבי חיים ורבי יהושע ב"ר יצחק הלוי רייצ'ס מלבוב הי"ד (**תפ"ח**)
- רבי זאב וולף ב' אור המאיר מז'יטומיר (**תקנ"ז**)
- רבי גרשון ב"ר יהודה אשכנזי
- אב"ד קולומאי ב' עבודת הגרשוני (**תרכ"ג**)

יום ד' ו' סיון
- חג השבועות - דוד המלך בן ישי ונצבת בת עדאל ע"ה נעים זמירות ישראל (**ב' תתקכ"ה**)

יום ה' ז' סיון
- מרן אור שבעת הימים רבינו ישראל ב"ר אליעזר, הבעש"ט זיע"א ממעז'יבוז' מייסד החסידות (**ה' תק"כ**)
- רבי אברהם שלום מסטרופקוב ב"ר יחזקאל שרגא משינאווא (**ת"ש**)
- נעקה"ש רבי יהודה סג"ל ב' אמרי יהודה מסקלהיד הי"ד (**תש"ד**)
- רבי אברהם מרדכי ב"ר יהודה אריה לייב אלתר מגור ב' אמרי אמת (**תש"ה**)
- נעקה"ש גר הצדק אברהם בן אברהם פוטוצקי הי"ד מוילנא (**תק"ט**)

יום ו' ח' סיון
- רבי זעליג ראובן ב"ר צבי בענגיס ב' לפלגות ראובן גאב"ד ירושלים (**תשי"ג**)
- רבי יששכר דב ב"ר מנחם אהרן ב' ליקוטי הערות על שו"ת חת"ס (**תשמ"ח**)

יום שב"ק ט' סיון
- רבי ישראל ב"ר שמואל משקלוב ב' פאת השולחן (**תקצ"ט**)
- רבי יצחק אייזק ב"ר יששכר בעריש מזידיצ'וב (**תרל"ג**)
- רבי יעקב חיים ב"ר יצחק ברוך סופר ב' כף החיים (**תרצ"ט**)

יום א' י' סיון
- רבי משה מרוזואדוב ב"ר אליעזר מדז'יקוב (**תרנ"ד**)

יום ב' י"א סיון
- רבי יצחק יעקב ווייס ב"ר יוסף יהודה ב' מנחת יצחק וגאב"ד העדה בי-ם (**תשמ"ט**)

יום ג' י"ב סיון
- רבי חיים ישראל מפילוב ב"ר דוד מקוצק (**תרס"ה**)
- רבי אברהם ב"ר נח ויינברג מסלונים - י"ם (**תשמ"א**)

יום ד' י"ג סיון
- רבי שרגא יאיר מבייאלאבז'יג ב' אהרן עדות ב"ר נתן דוד משידלובצה (**תרע"ב**)
- רבי יצחק אייזק ב"ר יוסף מאיר ב' חקל יצחק מספינקא הי"ד (**תש"ד**)
- רבי יעקב מוצפי ראב"ד העדה החרדית הספרדית בירושלים (**תשמ"ג**)

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן
מחנך ויועץ חינוכי

בנושא: חג השבועות וההכנה לקראת קבלה"ת

שאלה: לכ' מערכת "זכרו תורת משה" ועורך "פרקי חינוך" המופלא: עם התקרב חג השבועות הבעל"ט וסיום ימי הספירה הנעלים ובספרים הק' מלאים על ימים נשגבים אלו, וכן גם ברצוני להנחיל לתלמידי היקרים ולילדיי על עצם השמים לטוהר בימים מרוממים אלו. ייש"כ למפרע. (י. לב ב"ב)

תשובה: ציינתם נכון בענין הימים הנשגבים, כ"ק **הבית ישראל מגור** זיע"א אמר פעם (**יום א' נשא אור לד' סיון תשל"ג**) בזה"ל: "עס קומט אזעלכע טעג ס'איז א שאדט פארשפילען קיין איין מינוט" ובלשה"ק: באים כאלו ימים זה חבל להפסיד אפי' רגע. עם ישראל מבינים יודעים הדק היטב על הימים המרוממים כדאיתא בהקדמת ספה"ק "**בני יששכר**" וזל"ק: "בני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל דקדשינהו לזמנים והן המה כל"י שרת לקבל קדושתם, על כן נפשם יודעת מאד בהתחלפות העתים לטובה, ונפשם מרגשת בידידות עריבות נעימות נזילות שפע הקדושה כפי סדר זמנים הנאהבים והנעימים, והן המה הנבזבזין (**מתנות**) סגיאין דיהיב קוב"ה לנשמתהון דישרא"ל, ונוהגין בהם טובת עי"ן להטיב לאחריני". ע"כ. (**עיי"ש**)

ובפרט בימים קדושים אלו, ולכן אשרי האב\המחנך שיודע להנחיל הרגשות העזים של ימים קדושים ומרוממים אלו כדאיתא בספה"ק שמל"ג בעומר מתנוצץ כל הארות של חג השבועות, שכידוע הם טו"ב ימים לשבועות ואין טוב אלא תורה.

יש לדבר ולהנעים המתנה הטובה: 'תורה הק' היא טובה לכל עת ולכל זמן' אבל כדאיתא **בבני יששכר** הנ"ל דיש ימים מסוגלים ביותר, ולכן בשבת מברכים סיון כשאבא אומר לילדיו: ילדים יקרים בירכנו בשעטו"מ 'סיון' חודש של קבלת התורה מחדש הרי התורה היא נצחית. ופותח את החומש שמות (**יט, א**) "בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני", לא נאמר ביום ההוא אלא ביום הזה ממש, כל שנה ושנה מחדש באים שוב למדבר סיני לקבל התורה הק' הגנוזה בבית גנזו של ה', אין כוחינו אלא בפה, בדורינו מחנכים יותר עם הפה דהיינו כשיראו את האבא\המחנך כולו בלהט על הימים הק' בדיבור שהנה ימים גדולים וקדושים מתקרבים ליום הנבחר.

לכן בימים אלו צריכים ביותר להנחיל ענין הכנה לחג (**בלי זה, הרי החג יהא חג של מוצרי חלב או חג פרחים וכדו' ח"ו**) חג השבועות התנ"א רשב"י זיע"א אומר שהוא קרוי כן על השבועות שספרנו בגעגועים כדי להגיע לשבועות!

"והיו נכונים ליום השלישי"

אנו כאזובי הקיר יש לנו ללמוד להנחיל לילדינו את חובת ההכנה לקראת החג הבעל"ט ובענין זה מובא בספר "מעיין המועד" לר"ש וולך שליט"א: מעשה בחבורת חסידים שהחליטה לנסוע ללובלין לחוזה הק' על שבת פרשת יתרו לקריאת קבלת התורה. נטלו את הטלית והתפילין, צררו את אמתחתם ושכרו עגלה. נסעו באוירה מרוממת השמיעו ד"ת וניגנו שירי התעוררות, כשעברו דרך רופשיץ סרו אל **הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ** זיע"א מגדולי החבורה והפצירו בו שיסע עמם. השתמט ר"נ ואמר שבדעתו לנסוע לשבת אחרת אך לא עתה, אך הם הרבו להפציר עד שנענה להם ואמר בהתלהבות לנפשו: "בהתלהבותם ילהטו גם אותי ואשיג השגות מרוממות".

הגיעו ללובלין ועלו לקבל שלום מהחוזה אשר קיבל פניהם בחיבה ואילו לר"נ מרופשיץ לא הראה קירבה כלל, תמה ר"נ אך ניחם עצמו כי הרי בא לקבל את התורה. בקוצר רוח המתין לקריאה אך לאכזבתו לא חש בשום התעוררות, לא ראה את הקולות האש והברקים, העשן והלפידים, ולא שמע את קול ה' חוצב להבות אש...

בסעודה שלישית אמר החוזה הק' ד"ת עה"כ: "והיו נכונים וכו' ליום השלישי, כי ביום

המשך בעמ' ו'

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכנוכם מבית ה'

נשגר בזה למעלת ידידינו המפואר, פרי עץ חיים, אוצר של יר"ש, פא"מ, ענוות חן וחסד על פניו שורה
כש"ת מורינו הרה"צ **רבי אהרן בידרמן** שליט"א- **בן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**
לרגל העתקת משכנו לארה"ק בעיה"ק ירושלים תובב"א בשעטומ"צ
ולעת כזאת נשגר ברכותינו הלבביות מעומקא דליבא שיזכה לישוב טוב מתוך נחת ושמחה והרחבת הדעת.
כעתירת המערכת – קהל חסידי לעלוב

ברכת מזל טוב

להבה"ח מחשובי בני החבורה, מלא וגדוש בתוי"ש ומידות טובות, מצויין בנועם מידותיו והליכותיו הנעימים והישרים, שופך צקון לחשו בתפילה ובתחנונים, נין כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט מוהרמ"מ זיע"א
הבה"ח ר' **משה מרדכי הורונצ'יק** הי"ז לרגל שמחת בואו בברית האירוסין בשעטומ"צ
יה"ר שזיווגו יעלה יפה לשם ולתפארת, ויזכה לבנות בית נאמן בישראל בדרך הסלולה לנו מכ"ק רבינו שליט"א ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים אכי"ר.

מזל טוב

לידידינו החשוב ר' **יששכר שבתאי** הי"ז
לרגל נישואי הבת עב"ג בשעטומ"צ
יה"ר שתזכה לרוב נחת ושובע שמחות וכט"ס.

ברכת מזל טוב

לידיד נפשי מחשובי בחורי אנ"ש היקרים, מלא וגדוש בתוי"ש ומידות טובות, מופלא בהנהגותיו ובהתמדתו בתורה וביראתו הקודמת לחכמתו ומצויין בנועם מידותיו והליכותיו הנעימים והישרים, שופך צקון לחשו בתפילה ובתחנונים, בנש"ק מגאו"ת
החתן ר' **זלמן הגר** הי"ז
לרגל שמחת נישואין עב"ג בשעטומ"צ
יה"ר שתזכה לבנות בית נאמן בישראל בדרך הסלולה לנו מכ"ק רבינו שליט"א ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים אכי"ר. מברך מעומק לבי- **נתנאל לב**

ברכת מזלא טבא מעומקא דליבא

למעלת ידידינו היקר והמפואר, על כל מכיריו אהוב וחביב, עומד תמיד הכן לימינינו, מיקירי וחשובי אנ"ש, לבו ער וחם לכל דבר שבקדושה, כלי מחזיק ברכה, מופלג בכל מידה ומעלה, שבחו מי ימלל במילה, דבוק ומקושר בכל לב לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ה"ה הנה"ח ר' **יהושע זינגר** הי"ו- בארא פארק- ארה"ב
לרגל שמחת הולדת הבת עב"ג בשעטומ"צ
יה"ר שיזכה לנחת ממנה ומכל יוצ"ח ולגדלה לתורה ולבעל תורה לחופה ומעשים טובים, ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקו כל הימים אכי"ר.
===
הוצאות גליון זה נתנדב ע"י ידידינו
הנה"ח ר' יהושע זינגר הי"ו לרגל השמחה. זכות זיכוי הרבים תעמוד לו ולמשפ' כל הימים.

מולל בוקר "תורת שנ"נ דחסידי לעלוב בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' אבן גבירול 31 – 33 בני ברק
===

ברכת מזל טוב נאמנה

הננו לשגר בזה לקדם הוד מעלת האי גברא רבא, כליל המעלות והמידות, עוסק ויגע בתורת ה' יומם ולילה, אהוב על מכיריו, וענוות חן נסוכה על פניו, חריף ובקי במכמני התורה ומאיר פניו לכל אדם
הרה"צ רבי מנחם הורונצ'יק שליט"א בן כ"ק אדמו"ר מוהרח"א – ראש כולל בוקר
לרגל שמחת אירוסי הבן המופלא בתוי"ש
ר' **משה מרדכי** הי"ו עב"ג בשעטומ"צ
בת כ"ק אדמו"ר רבי **יהושע העשיל רחזנפלד** שליט"א
וזאת ברכותינו מעומק לבבינו, שיזכה לרוות נחת מהם ומשאר כל יוצ"ח, רב תענוג ונחת, מתוך שמחה ואורה, אושר ועושר והרחבת הדעת, והזיווג יעלה יפה אכי"ר.
המברכים: **בשם אברכי הכולל**

לעילוי נשמת האשה החשובה

מרת **איטה** ע"ה אשת הרה"ח ר' **בעריש כץ** שליט"א
בת הרה"ח ר' **חיים יהודה גוטמן** ז"ל, מצאצאי הרה"ק ר' **חיים יוסף גוטליב מסטרזופקוב** זצ"ל
נפטרה ל' ניסן תשע"א
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצח לרגל מלאות השלושים ע"י חתנה ידידינו החשוב והנעלה הרב **שמואל שטרן** שליט"א

נודב לעילוי נשמת

האי גברא יקירא, החשוב והנעלה, האברך המפואר עדין הנפש ופאר המידות
הר"ר **ברוך** ז"ל בן הרה"ח ר' **צבי אריה** שיבדלט"א לאוישי"ט
וייס
נלב"ע ח' סיון תשס"ז
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצח ע"י גיסו שיבלח"ט ידידינו היקר והנעלה לבו פתוח כאולם לכל דבר שבקדושה
הר"ר **אליעזר פולק ומשפ'** הי"ז

ברכת מזל טוב נאמנה

הננו לשגר לכבוד מעלת ידידינו היקר והנעלה מחשובי אנ"ש, אשר ענוות חן נסוכה על פניו, תורה ויר"ש וחסידות אצלו צמודים, עדין הנפש ונעים הליכות, מסור ודבוק בכל נימי נפשו למרן רבינו שליט"א,
הרה"ח **משה שמואל בנימין האפמאן** הי"ו – בארא פארק – ארה"ב
לרגל שמחת הכנס הבן **ישי הלוי** לעול תומ"צ בשעטומ"צ
יה"ר שיזכה לרוב נחת ושמחה ממנו ומכל יוצ"ח, מתוך אושר ועושר, וכט"ס.
השתתפות בהוצאות גליון זה נתנדב ע"י ידידינו הנה"ח ר' משה שמואל האפמאן הי"ז

לעילוי נשמת

יחזקאל מאיר ע"ה בן הר"ר **צבי ארי'** נ"י
נלב"ע ז' סיון יום א' דחג השבועות תשנ"ג
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים
הונצח ע"י אביו שיבלחט"א, הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד בלו"נ, הקשור בלו"נ לכ"ק רבינו שליט"א
ר' **צבי ארי' פרידמאן** שיחי' - פלעטבוש

לכל קוראינו היקרים ולכל בית ישראל
ברכת א פריילוכע יו"ט קודש שבועות עלינו ועל כל ישראל אמן. **גליון הבא יופיע בעז"ה בל"נ על פר' שלח**

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב

להארות הערות וכל ענין ניתן לשלוח לפקס המערכת: 057-796-2493